

RAPORT O STANIE GMINY KUŹNICA ZA 2023 ROK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE	6
1. Ogólna charakterystyka Gminy (w tym demografia)	6
2. Charakterystyka pozycji i rozwoju Gminy w 2021 roku	17
III. INFORMACJE FINANSOWE	20
1. Wykonanie budżetu Gminy	20
2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	23
3. Wieloletnia prognoza finansowa	33
4. Realizacja budżetu funduszu sołeckiego	35
IV. INFORMACJA O STANIE REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	37
1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Gminy.....	37
2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	37
3. Gminny program rewitalizacji	39
4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy.....	40
5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	41
6. Plan gospodarki niskoemisyjnej	43
7. Program ochrony środowiska	44
a) krótkie omówienie.....	44
b) wnioski z ostatniego raportu realizacji	45
8. Program ochrony zwierząt.....	47
a) krótkie omówienie.....	47
b) stan realizacji.....	48
9. Ocena zasobów pomocy społecznej	49
10. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy	50
11. Gminny Program Wspierania Rodziny	53
12. Program Korpus Wsparcia Seniorów	57
13. Ochrona odbiorców energii elektrycznej.....	58
14. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	59
15. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	63
V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	65
VI. OŚWIATA I EDUKACJA, KULTURA, GOSPODARKA KOMUNALNA, AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA, ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH	76
1. Przedszkole.....	76
a) organizacja edukacji przedszkolnej	76

b) dane i wskaźniki oświatowe	77
2. Szkoła Podstawowa	80
a) osiągnięcia edukacyjne i sportowe uczniów	81
b) zajęcia pozalekcyjne	82
c) kształcenie specjalne	82
d) biblioteka	83
e) świetlica szkolna	83
f) specjaliści w szkole	83
g) projekty i programy społeczno – edukacyjne	84
h) formy wspierania uczniów	85
i) sytuacja kadrowa (struktura zatrudnienia nauczycieli, ruch kadrowy nauczycieli, wynagrodzenia nauczycieli, inne uprawnienia nauczycieli wynikające z ustawy Karta Nauczyciela, administracja i obsługa w szkole)	86
j) administracja i obsługa	88
k) informacja o bezpieczeństwie	89
l) baza sportowa	89
m) zadania inwestycyjne i remonty	90
n) dowożenie uczniów	90
o) doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2023 r.	91
p) Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników ..	91
q) wydatki na oświatę	92
3. Kultura	92
4. Gospodarka komunalna	99
5. Aktywność obywatelska	105
6. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym (szkolenia, studia)	107
VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	109
1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Szlak Tatarski”	109
2. Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego	109
3. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej	110
4. Partnerstwo Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny	110
5. Klaster Energii Powiatu Sokólskiego	111
VIII. INNE ISTOTNE DZIAŁANIA WÓJTA	113
IX. PODSUMOWANIE	114
X. WYKAZ SKRÓTÓW	115

I. WSTĘP

Raport o stanie Gminy Kuźnica za 2023 rok opracowano w związku z wymogiem art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721).

Poniższy dokument, zobrazuje Państwu wszelkie decyzje jakie podejmowane były w trakcie minionego roku, jak też podsumuje stan dochodów i wydatków oraz kondycję finansową Gminy Kuźnica w roku 2023. Dokument zawiera roczne sprawozdanie z realizacji inwestycji, programów, polityk, strategii, uchwał przyjętych przez Radę Gminy Kuźnica oraz informacje o stanie nieruchomości, gospodarki przestrzennej, oświaty, pomocy społecznej, aktywności mieszkańców a także innych działań podejmowanych na rzecz naszej gminy. W związku z tym, iż rok 2023 związany był także z realizacją wielu kluczowych inwestycji wzbogacamy niniejszą publikację o dodatkowe zdjęcia i ciekawostki o naszej gminie.

Nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym w 2018 roku wprowadziła obowiązek corocznego sporządzania raportu o stanie gminy. Przesłanką do jego tworzenia jest zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych. Ponadto, dokument ma za zadanie podsumowywać działalność wójta w roku poprzednim.

Miniony rok obfitował w inwestycje. To kolejny rok z rzędu, w którym pozyskano rekordową kwotę ponad 18 mln zł ze środków zewnętrznych na realizację istotnych dla mieszkańców projektów. W ubiegłym roku zrealizowano wiele ważnych inwestycji, które z pewnością wpłynęły na rozwój, postrzeganie i estetykę gminy. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w 2023 roku możemy zaliczyć: przebudowę z rozbudową ul. Polnej w m. Kuźnica, przebudowa z rozbudową drogi gminnej w obrębie wsi Czuprynowo i obrębie wsi Parczowce, zakończenie budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów

Komunalnych (PSZOK) w m. Kuźnica, przebudowę drogi gminnej Nr 103662B w miejscowości Wołkusze i Łowczyki, gm. Kuźnica, budowę placu zabaw przy Przedszkolu w Kuźnicy, remont elewacji wraz z dociepleniem budynku świetlicy wiejskiej w Klimówce.

Dane do raportu zostały przygotowane przez kierowników i pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Kuźnica oraz jednostek organizacyjnych.

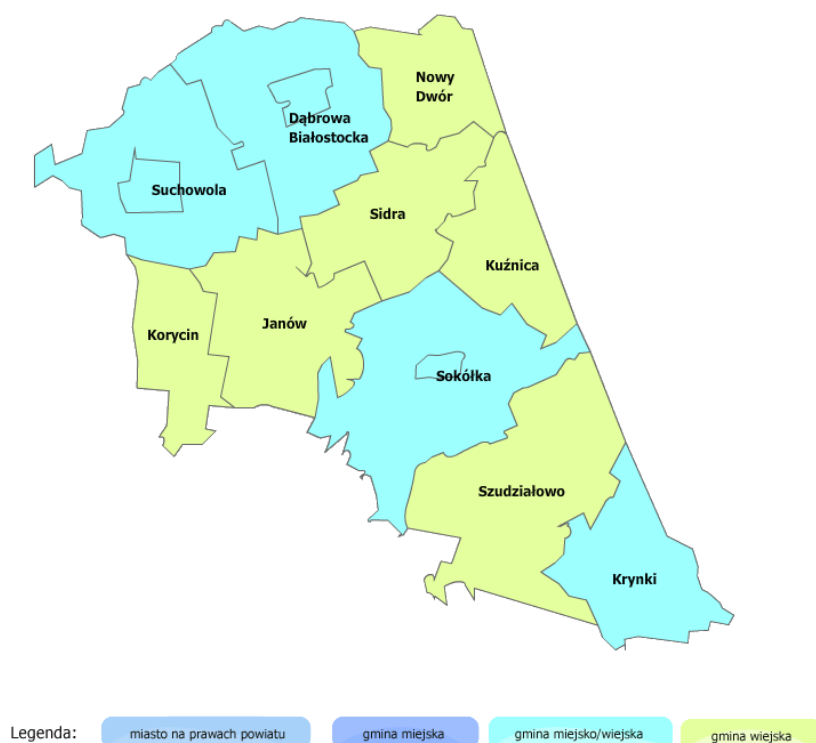
II. INFORMACJE OGÓLNE

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY (W TYM DEMOGRAFIA)

Gmina Kuźnica jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie sokólskim, na północy – wschód od Sokółki w obrębie Zielonych Płuc Polski. Zajmuje powierzchnię 133,41 km². Siedzibą władz gminy jest Kuźnica. Gminę w powiecie sokólskim utworzyła z dniem 1 stycznia 1973 r. Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku uchwałą Nr XXI/72/72 z dnia 9 grudnia 1972 r.

Gmina znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z następującymi jednostkami administracyjnymi: Gminą Nowy Dwór, Gminą Sidra, Gminą Sokółka.

Mapa 1. Położenie Gminy Kuźnica w powiecie sokólskim

Źródło: Raport o stanie Gminy Kuźnica za 2019 rok.

Od strony wschodniej gmina graniczy z Republiką Białorusi, dzięki czemu słynie z przejścia granicznego z Białorusią. Przez gminę przebiegają istotne dla jej rozwoju szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr S19 granica państwa - Kuźnica Białostocka –

Do zadań wójta należy w szczególności:

- a) przygotowywanie projektów uchwał rady,
- b) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- c) określanie sposobu wykonywania uchwał,
- d) gospodarowanie mieniem komunalnym,
- e) wykonywanie budżetu.

Ponadto w 2023 roku Wójt Gminy Kuźnica wydał 66 zarządzeń oraz wziął udział w:

- a) kilkudziesięciu spotkaniach z przedstawicielami instytucji, organizacji i władz samorządowych,
- b) kilkunastu zebraniach wiejskich na terenie Gminy Kuźnica,
- d) kilkunastu posiedzeniach komisji stałych Rady Gminy Kuźnica
- e) kilku sesjach Rady Gminy Kuźnica.

Rada Gminy Kuźnica jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie budżetu gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. W skład Rady Gminy wchodzi 15 radnych.

Tabela 1. Radni Gminy Kuźnica sklasyfikowani wg płci

Wyszczególnienie	Ogółem
Radni ogółem	15
Kobiety	2
Mężczyźni	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

W 2023 roku Rada Gminy Kuźnica obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na sesjach oraz na posiedzeniach komisji stałych. W sprawach należących do jej kompetencji podejmowała uchwały. W posiedzeniach Rady Gminy Kuźnica czynnie uczestniczył Wójt Gminy Kuźnica, Skarbnik Gminy, inspektorzy urzędu oraz w zależności od omawianych tematów inne zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniano publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kuźnica.

Wszystkie uchwały podejmowane na sesjach Rady Gminy były przekazywane wg właściwości rzeczowej i miejscowej odpowiednio Wojewodzie Podlaskiemu oraz

Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Akty prawa miejscowego, oprócz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej przekazywano również do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi. Gmina oraz inna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie. Formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywania przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej, określa odrębna ustawa.

Zadaniami użyteczności publicznej, w rozumieniu ustawy, są to zadania własne gminy, określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

W Gminie Kuźnica funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Biblioteka Publiczna Gminy Kuźnica,
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kuźnicy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy,
- Przedszkole w Kuźnicy,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy,
- Szkoła Podstawowa w Kuźnicy.

Część Gminy o powierzchni 4.566,31 ha objęta jest Obszarem Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie”. Pomimo znacznego potencjału turystycznego (niski poziom uprzemysłowienia i mały wskaźnik zanieczyszczenia środowiska) ludność trudni się głównie rolnictwem i drobnymi usługami.

Gmina Kuźnica jest gminą wiejską, co znajduje wyrazne odzwierciedlenie w strukturze użytkowania gruntów. Zdecydowanie dominują użytki rolne 67,39% (8988,2737 ha), wśród których wyraźnie przeważają grunty orne. Lasy i grunty zadrzewione zajmują około 25,72% (3430,6784 ha) obszaru gminy.

Ze względu na strukturę użytkowania gruntów jedną z gałęzi rozwoju Gminy stanowi rolnictwo.

Tabela 2. Liczba gospodarstw wg powierzchni w Gminie Kuźnica

Zakres powierzchni [ha]	Ilość gospodarstw [szt.]
0-0,4999	800
0,5-0,9999	276
1,0-1,4999	233

1,5-1,9999	143
2,0-2,9999	207
3,0-4,9999	269
5,0-6,9999	174
7,0-9,9999	187
10,0-14,9999	139
15,0-19,9999	61
20,0-29,9999	25
30,0-49,9999	8
50,0-99,9999	2
100,0 i powyżej	1

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Gmina Kuźnica posiada 30 jednostek pomocniczych – sołectw, które swoim zasięgiem najczęściej obejmują kilka miejscowości. Poniższy wykaz szczegółowo wskazuje obszar działania każdego z nich.

Tabela 3. Wykaz sołectw i miejscowości wchodzących w ich skład

Lp.	Sołectwo	Wieś	Kolonia	Przysiółek
1	Achrymowce	Achrymowce		
2	Białobłockie	Białobłockie		
3	Bilminy	Bilminy	Palestyna	
4	Chreptowce	Chreptowce	Chreptowce Gładowszczyzna	
5	Cimanie	Cimanie		
6	Czepiele	Czepiele	Tołoczki Małe	Kryski
7	Czuprynowo	Czuprynowo	Ułeczki	
8	Długosielce	Długosielce		
9	Klimówka	Klimówka Szymaki		
10	Kowale	Kowale		
11	Kowale-Kolonia		Kowale-Kolonia	
12	Kruglany	Kruglany	Łosośna Mała Kierkielewszczyzna	

13	Kuścińce	Kuścińce		
14	Kuźnica	Kuźnica	Kowale II (domy nr 71-80)	
15	Litwinki	Litwinki Adamowo	Pawłowicze	
16	Łosośna Wielka	Łosośna Wielka		
17	Łowczyki	Łowczyki		
18	Mieleszkowce Pawłowickie	Mieleszkowce Pawłowickie		
19	Mieleszkowce Zalesiańskie	Mieleszkowce Zalesiańskie		
20	Milenkowce	Milenkowce	Sterpejki Zajzdra	
21	Nowodziel	Nowodziel	Szalciny	
22	Parczowce	Parczowce	Tołoczki Wielkie	
23	Popławce	Popławce		
24	Saczkowce	Saczkowce		
25	Starowlany	Starowlany		
26	Tołcze	Tołcze		
27	Wojnowce	Wojnowce	Auls	
28	Wołkusze	Wołkusze		
29	Wołyńce	Wołyńce	Dubnica Kurpiowska	
30	Wyzgi	Wyzgi	Kuścin	

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015-2020

¹ *Adamowo* - integralna część miejscowości Litwinki. Dane z UG Kuźnica.

Tabela 4. Sołtysi Gminy Kuźnica sklasyfikowani wg płci

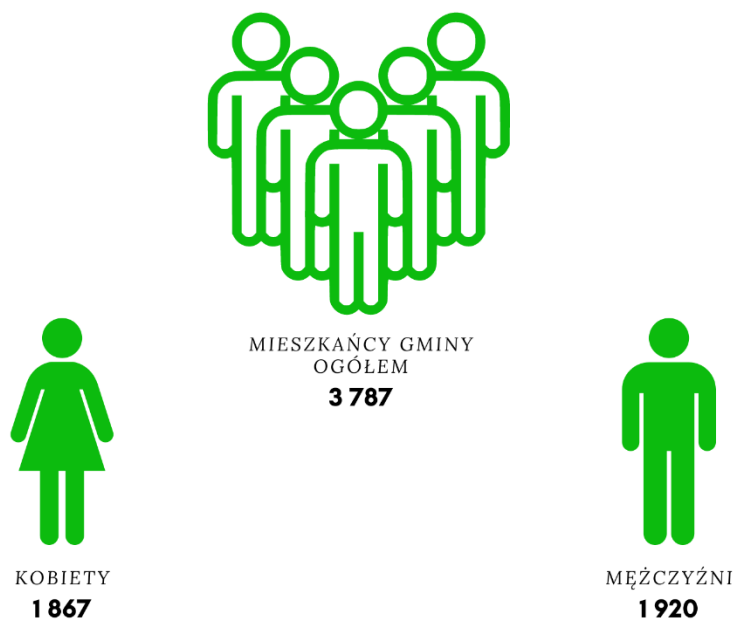
Wyszczególnienie	Ogółem
Sołtysi ogółem	30
Mężczyźni	16
Kobiety	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

W 2023 roku wybrano nowego sołtysa sołectwa Popławce.

Liczba stałych mieszkańców Gminy wynosi 3 787 osoby wg stanu na dzień 31.12.2023r. (dane USC Kuźnica). W ostatnich latach odnotowano spadek liczby ludności Gminy Kuźnica. Na malejącą liczbę mieszkańców wpływ ma zarówno utrzymujący się ujemny przyrost naturalny jak i ruchy migracyjne ludności.

Rysunek 1. Ludność Gminy Kuźnica w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC Kuźnica

Tabela 5. Demografia Gminy Kuźnica na przełomie lat 2021-2023

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Mieszkańcy	3 922	3 859	3 787
Kobiety	1 948	1 914	1 867
Mężczyźni	1 974	1 945	1 920
Zawarte małżeństwa	18	10	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC

Tabela 6. Liczba zameldowanych mieszkańców w poszczególnych sołectwach na przełomie lat 2022-2023

Nazwa sołectwa	Rok 2022	Rok 2023	Tendencja
Achrymowce	60	53	↓
Białobłockie	33	33	-
Bilminy	82	81	↓
Chreptowce	61	61	-
Cimanie	56	53	-
Czepiele	78	75	↓
Czuprynowo	124	121	↓
Długosielce	44	44	-
Klimówka	164	157	↓
Kowale	142	140	↓
Kowale-Kolonia	82	81	↓
Kruglany	91	92	↑
Kuścińce	67	65	↓
Kuźnica	1646	1637	↓
Litwinki	45	40	↓
Łosośna Wielka	44	43	↓
Łowczyki	30	30	-
Mieleszkowce Pawłowickie	53	47	↓
Mieleszkowce Zalesiańskie	50	49	↓
Milenkowce	40	39	↓
Nowodziel	208	194	↓
Parczowce	99	94	↓
Popławce	137	139	↑
Saczkowce	90	91	↑

Starowlany	109	108	↓
Tołcze	31	30	↓
Wojnowce	57	57	-
Wołkusze	101	99	↓
Wołyńce	27	26	↓
Wyzgi	8	8	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC

Tabela 7. Liczba zgonów i urodzeń mieszkańców Gminy Kuźnica

Wyszczególnienie	2022	2023
Urodzenia	27	19
Zgony	60	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC

Tabela 8. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Kuźnica

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	45	25	70
3	13	9	22
4-5	31	42	73
6	16	17	33
7	18	19	37
8-12	100	98	198
13-15	58	68	126
16-17	38	32	70
18	20	22	42
19-65	1323	-	1323
19-60	-	984	984
>65	258	-	258
>60	-	551	551
ogółem	1920	1867	3787

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych USC

Tabela 9. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Miejscowość (wieś)	Kolonia, osada, przysiółek	Liczba mieszkańców	
1.	Achrymowce	-	53	
2.	Białobłockie	-	33	
3.	Bilminy	Palestyna (kolonia)	71	81
			10	
4.	Chreptowce	Chreptowce - kolonia	61	
		Gładowszczyzna (osada)		
5.	Cimanie	-	53	
6.	Czepiele	Kryski (przysiółek)	75	
		Tołoczki Małe (kolonia)		
7.	Czuprynowo		121	
		Ułeczki (kolonia)		
8.	Długosielce	-	44	
9.	Klimówka	-	101	157
	Szymaki	-	56	
10.	Kowale	-	140	
11.	Kowale-Kolonia	-	81	
12.	Kruglany		84	92
		Kierkielewszczyzna (osada)	0	
		Łosośna Mała (kolonia)	8	
13.	Kuścińce	-	65	
14.	Kuźnica		1606	1637
		Kowale II (domy 71-80, 82)	31	
15.	Litwinki		32	40
		Adamowo (część wsi Litwinki)	0	
		Pawłowicze (kolonia)	8	
16.	Łosośna Wielka	-	43	
17.	Łowczyki	-	30	
18.	Mieleszkowce Pawłowickie	-	47	
19.	Mieleszkowce Zalesiańskie	-	49	
20.	Milenkowce		22	39
		Sterpejki (kolonia)	1	

		Zajzdra (kolonia)	16	
21.	Nowodziel	Szalciny (kolonia)	194	
22.	Parczowce		75	94
		Tołoczki Wielkie (kolonia)	19	
23.	Popławce	-	139	
24.	Saczkowce	-	91	
25.	Starowlany	-	108	
26.	Tołcze	-	30	
27.	Wojnowce		57	
		Auls (kolonia)		
28.	Wolkusze	-	99	
29.	Wołyńce		26	
		Dubnica Kurpiowska (kolonia)		
30.	Wyzgi		8	
		Kuścin (kolonia)		

Źródło: opracowanie na podstawie danych USC Kuźnica

Gminę Kuźnica wyróżnia duża zmienność zaludnienia z wyraźną koncentracją ludności w sołectwach Kuźnica, Nowodziel, Klimówka, Kowale, Popławce, Czuprynowo. Struktura ludności wg wieku jest niekorzystna dla zmian demograficznych i potwierdza proces starzenia się społeczeństwa.

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. ilość zarejestrowanych podmiotów, których głównym miejscem prowadzenia działalności była Gmina Kuźnica obejmowała 131 pozycji, z czego status „aktywny” posiadało 91 podmiotów. W 2023 roku działalność rozpoczęło 2 przedsiębiorców, 2 przedsiębiorców wznowiło działalność a zawiesiło 6. Na terenie Gminy Kuźnica w 2023 r. wśród podmiotów gospodarczych dominowały trzy następujące branże: transport drogowy towarów, pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach, wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę drogową należy wskazać, iż ilość dróg zaliczonych do kategorii dróg publicznych, będących w zarządzie Wójta Gminy Kuźnica wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 73,705 km, z czego:

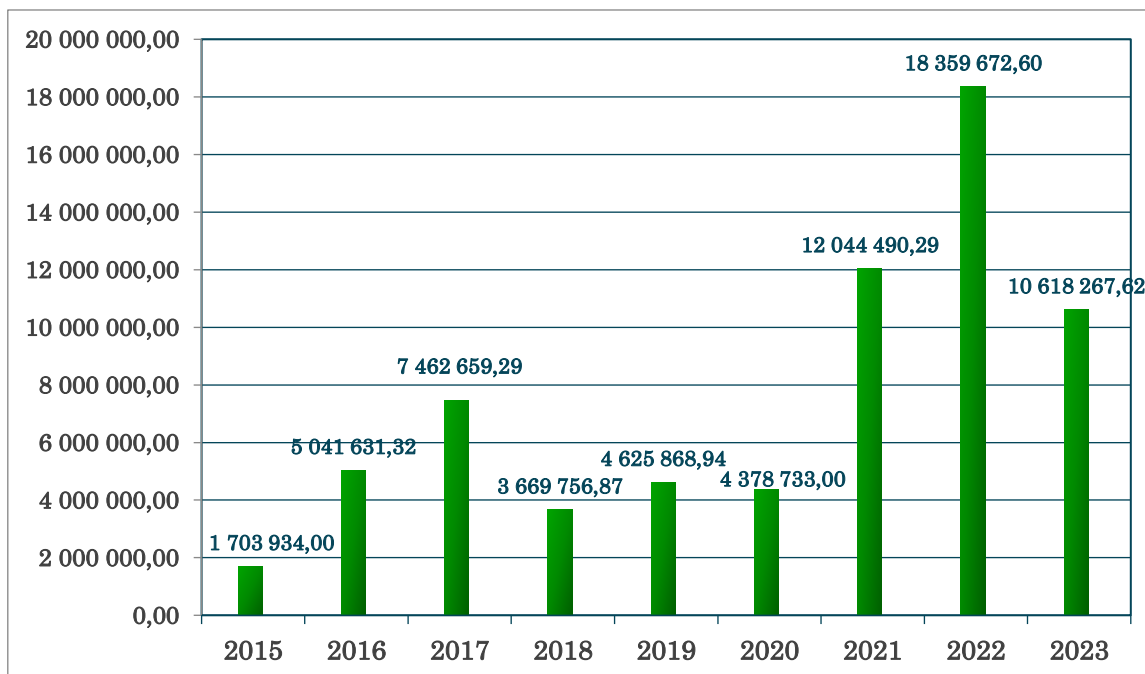
- a) 17,268 km to drogi o nawierzchni twardej (nawierzchnia mineralno-bitumiczna oraz nawierzchnia z kostki betonowej),
- b) 56,437 km to drogi żwirowe, gruntowe lub o nawierzchni twardej nieulepszonej.
- Wójt Gminy Kuźnica zarządza również kilkuset kilometrami dróg wewnętrznych, nie zaliczonych do kategorii dróg publicznych.

2. CHARAKTERYSTYKA POZYCJI I ROZWOJU GMINY W 2023 ROKU

W 2023 roku Gmina Kuźnica kontynuowała realizację szeregu projektów i inwestycji przy udziale środków pochodzących m.in. z Unii Europejskiej. Niektóre z nich rozpoczęto w latach poprzednich, a w 2023 roku kontynuowano ich dalszą realizację. Środki na te cele pozyskiwano z różnych programów, co szczegółowo wskazuje poniższe zestawienie.

Gmina Kuźnica realizując projekty i inwestycje korzysta ze środków zewnętrznych i różnego rodzaju programów pomocowych. Łącznie od 2015 roku ze środków zewnętrznych (w tym Unii Europejskiej) pozyskano kwotę ok. **67.905.013,93 zł**.

Wykres 1. Środki zewnętrzne pozyskane przez Gminę Kuźnica na przestrzeni lat 2015-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

*dane dotyczą pozyskanych środków (przed przetargiem)

Tabela 10. Wykaz środków zewnętrznych pozyskanych przez Gminę Kuźnica w 2023 roku

Lp.	Źródło pozyskania środków	Tytuł zadania	Kwota dofinansowania	Termin realizacji
1	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich	„Bądź EKO-ekologiczne źródła energii”	45 000,00 zł	2023
2	Wojewoda Podlaski Podlaski Kurator Oświaty Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	Szkoła Podstawowa w Kuźnicy (zakup książek będących nowościami wydawniczymi)	12 000,00 zł	2023
3	Wojewoda Podlaski Podlaski Kurator Oświaty Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	Przedszkole w Kuźnicy	3 000,00 zł	2023
4	Województwo Podlaskie pomoc finansowa w formie dotacji	„Przebudowa z rozbudową drogi gminnej w obrębie wsi Czuprynowo i wsi Parczowce	250 000,00zł	2023
5	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	„Przebudowa drogi gminnej Nr 103670B (ul. Pogodna)	383 680,30 zł	2022
6	Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	Rozbudowa drogi gminnej Nr 103653B w m. Klimówka	1 247 323,92 zł	2023/2024
7	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich kapliczki słupowej w Wołkuszach	980 000,00 zł	2024`
8	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	Budowa ekologicznego placu zabaw przy Przedszkolu w Kuźnicy	70 000,00 zł	2023
9	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych edycja 8	Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową hydroforni w m. Kuźnica wraz z budową pompowni strefowej	5 700 000,00 zł	2024/2025
10	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji	Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową ul. Szkolnej w m. Kuźnica	1 710 000,00 zł	2024/2025

	Strategicznych edycja 8			
11	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych edycja 8	Utwardzenie parkingu przy Szkole Podstawowej w Kuźnicy	380 000,00 zł	2024
12	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych edycja 9	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Kuźnica	498 560,00 zł	2024
13	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Rozbudowa drogi gminnej nr 103677B – ul. Podlipska w m. Kuźnica	391 112,77 zł	2024
14	Województwo Podlaskie pomoc finansowa w formie dotacji	Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i umundurowania lub działań szkoleniowych w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym z przeznaczeniem dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych	60 000,00 zł	2023
15	PSZS Białystok	„Umiem pływać”	9 900,00 zł	2023
16	Program „Laptop dla ucznia”	Laptopy dla IV klas	61 242,93 zł	2023
17	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kuźnica	82 128,00 zł	2023
PODSUMOWANIE			10 618 267,62 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

III. INFORMACJE FINANSOWE

1. WYKONANIE BUDŻETU GMINY

Gmina Kuźnica prowadzi odpowiedzialną politykę finansową i budżetową. Realizowanie przez gminę, jako podmiot publicznoprawny ciężących na niej zadań uzależnione jest od zapewnienia dostatecznych źródeł dochodów.

Zaplanowane w 2023 roku dochody zostały zrealizowane w 102,14 %, co odpowiada kwocie 33.727.583,06 zł. Dochody własne zrealizowano w wysokości 9.217.243,49 zł, stanowi to 109,33 % planowanych dochodów. Największym źródłem dochodów własnych były:

- a) udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynoszący 26,89 % łącznego wykonania dochodów własnych, co odpowiada kwocie 2.478.116,00 zł. Pomijając jednorazowe wsparcie z Ministerstwa Finansów udzielone wszystkim gminom w 2022 roku, wpływy z tego źródła są niższe o 55.045,00 zł niż rok wcześniej.
- b) podatek od nieruchomości wynoszący 21,32 % łącznego wykonania dochodów własnych, co odpowiada kwocie 1.965.066,94 zł. Wpływy z podatku od nieruchomości w 2023 roku są wyższe o niespełna 59,5 tys. zł niż w roku 2022, pomimo podwyższenia stawek.
- c) Odszkodowania wypłacone przez GDDKiA za grunty przejęte pod budowę drogi krajowej nr 19 w łącznej kwocie 910.276,99 zł stanowiący 9,88 % wykonanych dochodów własnych.

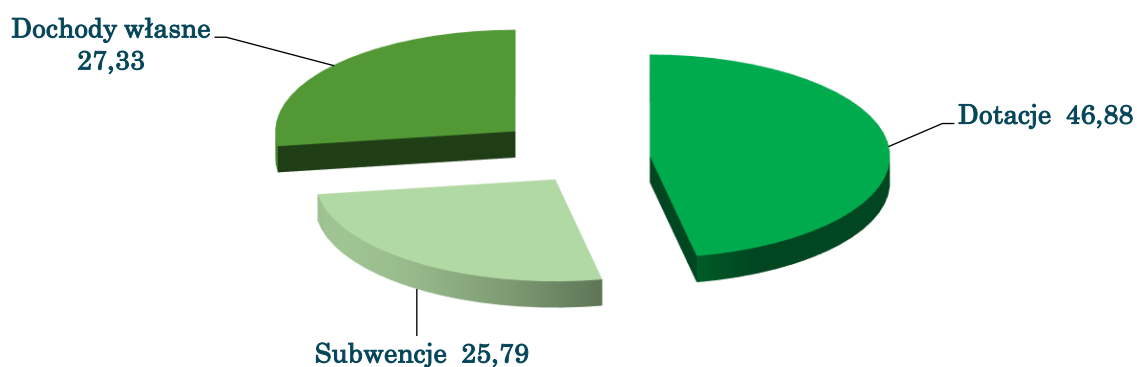
Tabela 11. Realizacja dochodów z poszczególnych źródeł

Rodzaj dochodów	Plan po zmianach	Wykonanie na 31 grudnia 2023	% wykonania planu	Struktura podstawowych grup dochodów w %
Dochody własne, z tego:	8 430 558,00	9 217 243,49	109,33	100,00
-wpływy z podatków i opłat,	2 515 000,00	2 840 455,54	112,94	30,82
-udział w podatku. dochodowych	2 793 089,00	2 793 089,00	100,00	30,30
-wpływy z majątku,	1 000 000,00	1 036 443,26	103,64	11,24
-pozostałe dochody własne	2 122 469,00	2 547 255,69	120,01	27,64
Dotacje celowe, z tego:	15 891 973,00	15 810 600,17	99,49	100,00

-na zadania własne,	810 055,00	795 958,88	98,26	5,03
-na zadania zlecone,	2 439 441,00	2 403 056,44	98,51	15,20
-rozwojowe,	975 389,00	975 606,42	100,02	6,17
-fundusze celowe	11 357 088,00	11 325 978,43	99,73	71,64
- na zadania wynik z porozumień	310 000,00	310 000,00	100,00	1,96
Subwencje, z tego:	8 699 739,00	8 699 739,40	100,00	100,00
-część oświatowa,	3 336 600,00	3 336 600,00	100,00	38,35
-część wyrównawcza	3 501 400,00	3 501 400,00	100,00	40,25
- rezerwa subwencji ogólnej	1 861 739,00	1 861 739,40	100,00	21,40
Ogółem	33 022 270,00	33 727 583,06	102,14	X

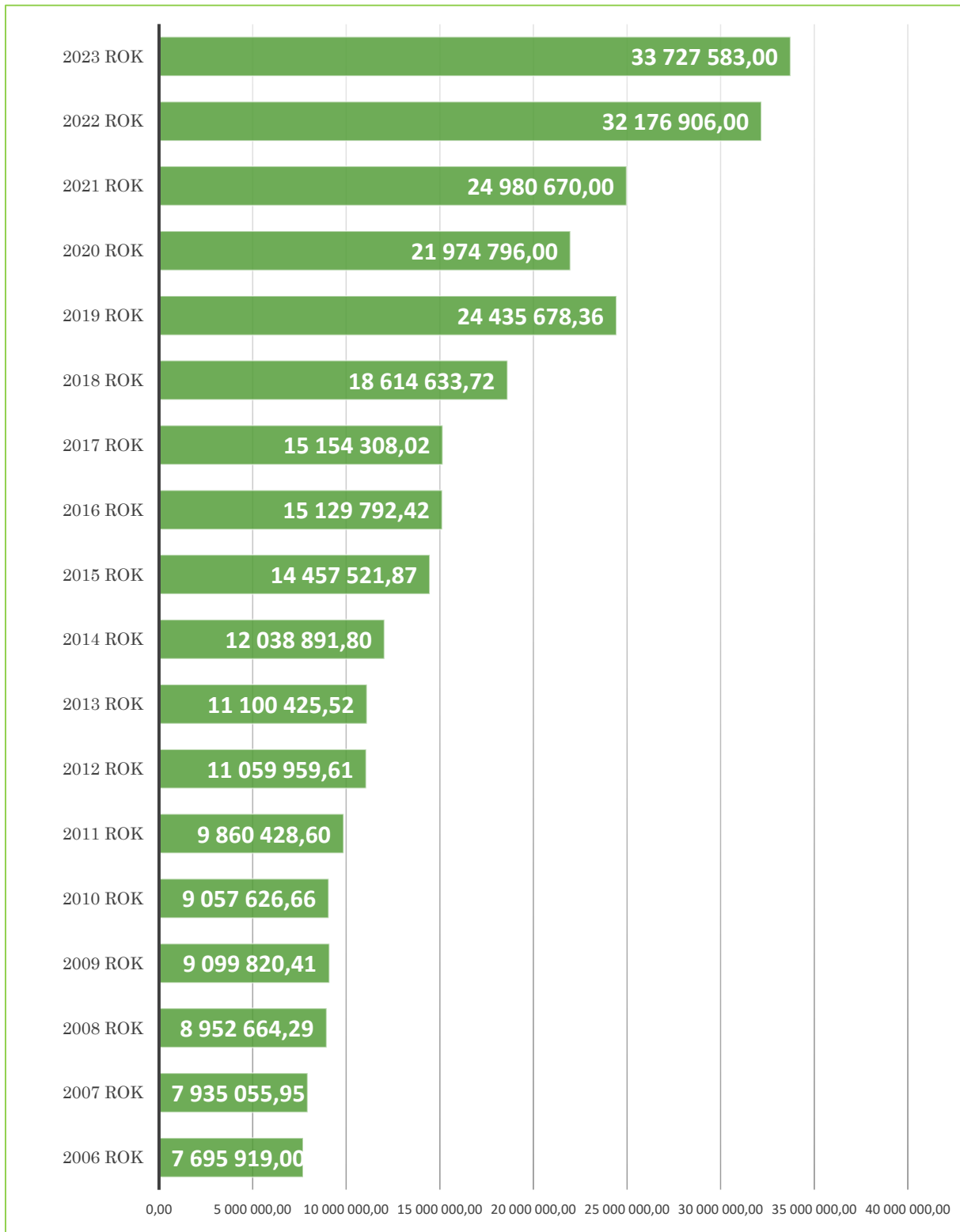
Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Wykres 2. Struktura dochodów wykonanych w 2023 roku

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Wykres 3. Dochody gminy w latach 2006-2023

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Charakterystyczną cechą budżetu w 2023 roku był bardzo duży udział zarówno w dochodach jak i wydatkach środków na inwestycje czyli dochodów i wydatków majątkowych. Prócz środków na inwestycje pochodzących z dotacji i środków z programu „Polski Ład - program inwestycji strategicznych” oraz środków z Rządowego Funduszu Dróg Lokalnych ważnym źródłem dochodu były odszkodowania przekazane przez GDDKiA.

Tabela 12. Dochody 2023

Wyszczególnienie	Plan z uchwały budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie na 31 grudnia 2023 r.	% wykonania planu
Dochody ogółem	38 633 028,00	33 022 270,00	33 727 583,06	102,14
Dochody bieżące	16 732 537,00	19 445 297,00	20 113 948,56	103,44
Dochody majątkowe	21 900 491,00	13 576 973,00	13 613 634,50	100,27

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

2. WYKONANIE WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH / MAJĄTKOWYCH

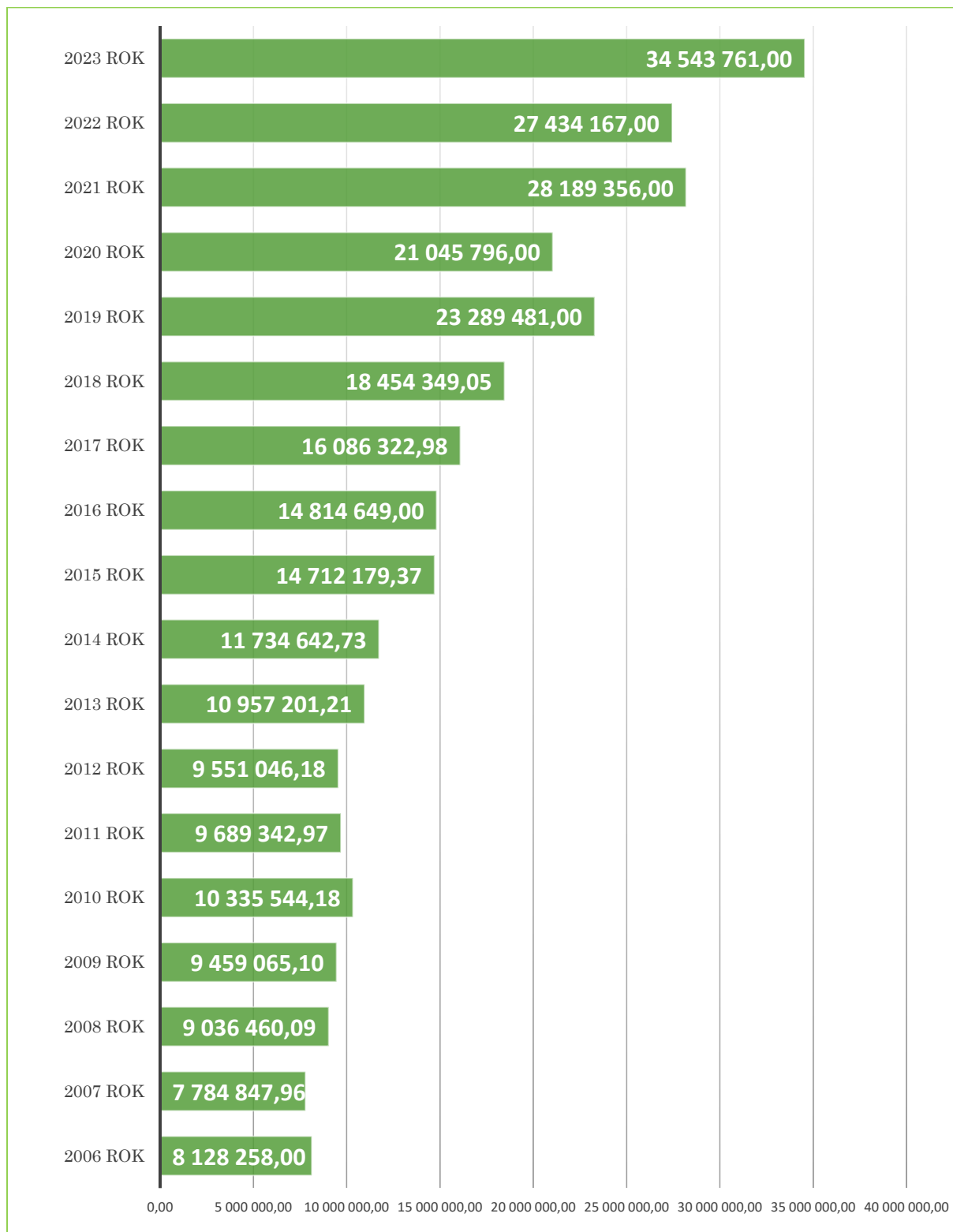
Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem wyniósł zaledwie 46,15 % (w roku 2022 – 70,69 %, 2021 – 58,40 %, 2020 – 72,60, 2019 – 63,55 % , 2018 – 77,07 %, 2017 – 84,07 %, 2016 – 86,07 %, 2015–75,65 %, 2014 – 89,52 %, 2013 – 90,54 %, 2012 – 96,95 %, 2011 – 89,11 %).

Wydatki bieżące stale rosną. Analizując tą część budżetu z ostatnich trzech lat należy stwierdzić, iż pomijając w badaniu wydatki na świadczenia z budżetu (par 3110) wydatki przyrastają o około 1,2 -1,3 mln złotych rok do roku. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią około 50 % wydatków bieżących. Podniesienie płacy minimalnej a w konsekwencji ogólny wzrost poziomu płac ma ogromne znaczenie przy wykonywaniu budżetu. Płaca minimalna w 2017 wynosiła 1.850 zł, w 2022 roku 3.010 zł, a w 2023 roku 3.600 zł. Wydatki bieżące ogółem z pominięciem par 3110 porównując lata 2021-2022-2023 wrosły w roku 2022 o ponad 11 % a wydatki na wynagrodzenia o 7 %, w roku 2023 wynagrodzenia wzrosły o 15 % a wydatki ogółem o ponad 9 %.

Bardzo duży udział w wydatkach bieżących gminy ma oświata i wychowanie – 35,06%.w roku 2023. Uwzględniając ogół wydatki wskaźnik ten spadnie do poziomu 16,67 % ze względu na fakt, iż duże inwestycje w oświatę poczyniono w latach

poprzednich a rok 2023 charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem wydatków majątkowych wśród których w zasadzie nie ma wydatków na oświatę.

Wykres 4. Wydatki w latach 2006-2023

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

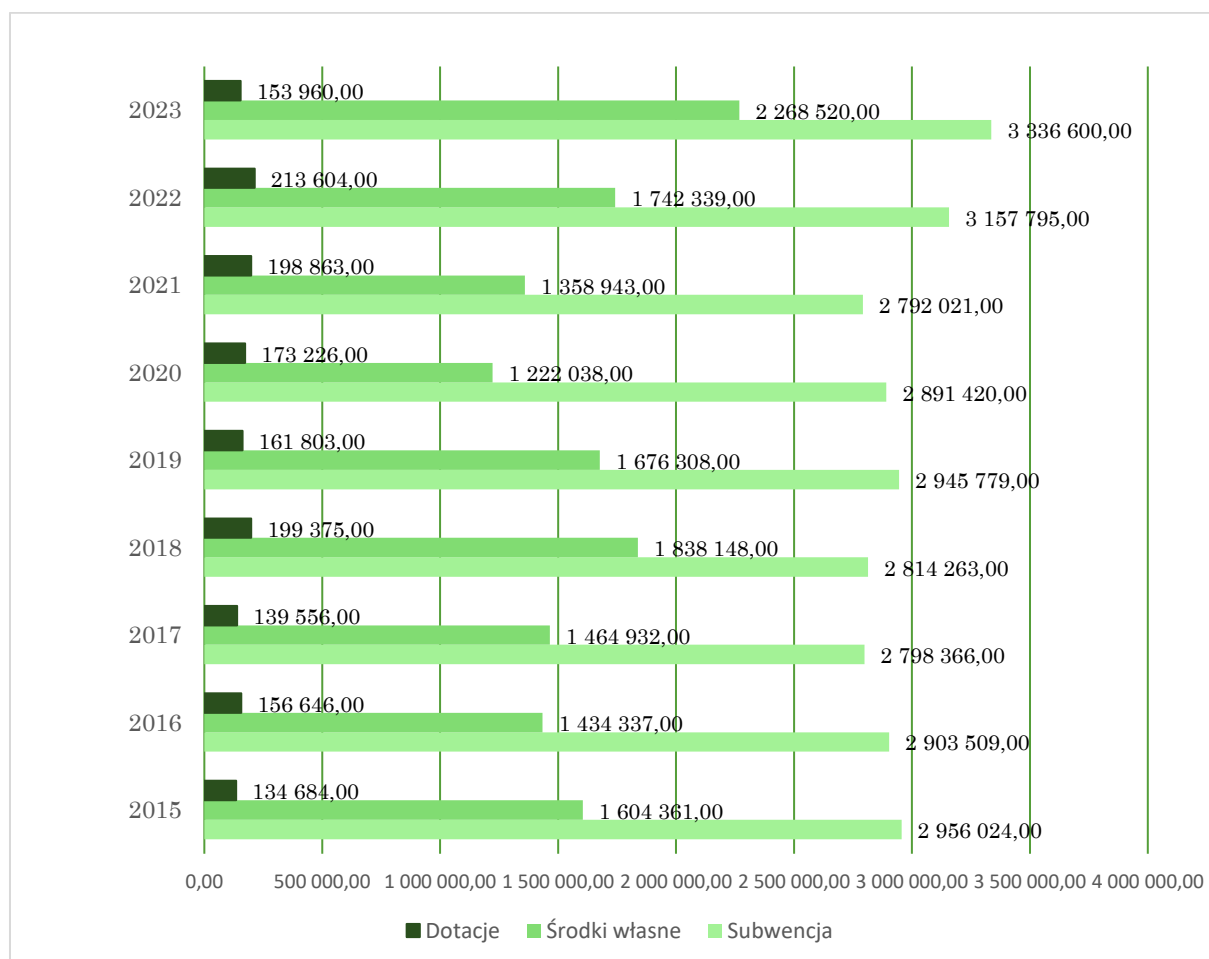
Wydatki w 2023 roku zrealizowano w łącznej kwocie 34 543 761,67 zł, co stanowi 91,80 % założonego planu.

Tabela 13. Wykonanie wydatków w układzie wynikającym z uchwały budżetowej

Wyszczególnienie	Plan z uchwały budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie na 31 grudnia 2023 r.	% wykonania planu
Wydatki ogółem	38 633 028,00	37 628 989,00	34 543 761,67	91,80
Wydatki bieżące	16 732 537,00	18 447 859,00	15 942 618,80	86,42
Wydatki majątkowe	21 900 491,00	19 181 130,00	18 601 142,87	96,98

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Wykres 5. Wydatki bieżące – źródła finansowania oświaty

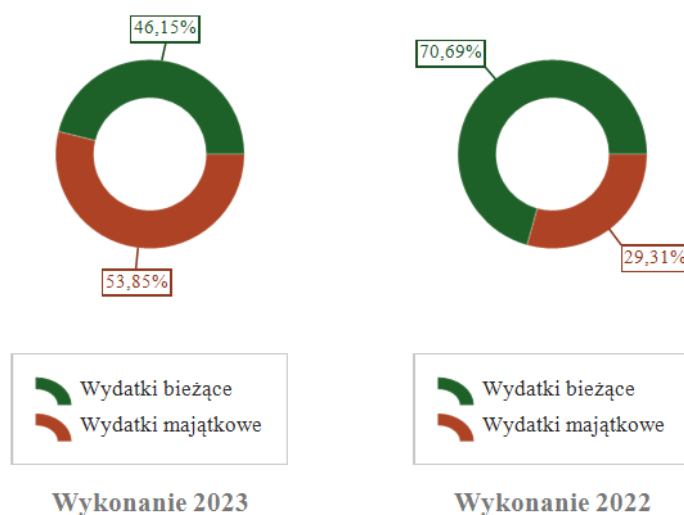

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Systemowe niedofinansowanie oświaty powoduje konieczność angażowania coraz większych zasobów finansowych ze środków własnych gmin. Powyższy wykres obrazuje udział poszczególnych źródeł w finansowaniu oświaty. Rok 2023 to wydatki ze źródeł własnych na najwyższym dotychczasowym poziomie.

Historycznie niski udział wydatków bieżących w strukturze wyniku przede wszystkim z rekordowego poziomu wydatków inwestycyjnych. Wydatki majątkowe w 2023 roku wyniosły ponad 18,6 mln zł. Dla porównania należy przypomnieć, iż ogólne wydatki w roku 2017 zamknęły się w kwocie niespełna 16,10 mln zł a w 2018 roku wyniosły 18,45 mln złotych. W ostatnim roku podobnie jak w poprzednich ośmiu latach przy konstrukcji i realizacji budżetu Wójt oraz Rada Gminy kładli szczególny nacisk na pozyskanie dodatkowych środków i realizację zadań inwestycyjnych które miały za zadanie podnieść komfort i standard życia mieszkańców gminy.

Wykres 6. Struktura wykonania wydatków gminy w latach 2022-2023

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Planowane do zrealizowania wydatki majątkowe w 2023 roku opiewają na łączną kwotę 19.181.130 zł. Wydatkowano w trakcie roku 18.601.142,87 zł, co stanowi 96,98 % założonego planu. Część wydatków majątkowych zrealizowano w ramach wykonania funduszy sołeckich (99.170,04 zł).

Tak duży udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków wynika przede wszystkim z realizacji pięciu głównych inwestycji, przekazania dotacji oraz sfinansowania przejęcia gruntów na rzecz gminy.

- ✓ Przebudowa drogi gminnej nr 103662 B w miejscowościach Wołkusze Łowczyki gm. Kuźnica – 2.946.664,38 zł
- ✓ Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 103678 ul. Polnej w miejscowości Kuźnica – 3.613.313,14 zł
- ✓ Rozbudowa drogi gminnej w m. Klimówka – 2.187.648,79 zł
- ✓ Przebudowa z rozbudową drogi gminnej poł. na działkach o nr geod. 155/2, 352 obręb Czuprynowo oraz na działce o nr geod. 13 obręb Parczowce – 4.212.842,76 zł
- ✓ Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) w m. Kuźnica – 3.796.897,91 zł
- ✓ Dotacja celowa dla Związku Powiatowo Gminnego „Pogranicze” – 394.737,00 zł, dotacja została rozliczona, środki zaangażowano w realizację przebudowy drogi powiatowej nr 1265B kuźnica-Nowodziel
- ✓ Odszkodowania za działki pod drogi na rzecz gminy – 197.970,65 zł, w związku z realizacją przebudowy dróg gminnych (ul. Pogodna, droga w Klimówce, droga w obrębie Czuprynowo – Parczowce)

Zdjęcie 1. Przebudowa drogi gminnej nr 103662 B w miejscowości Wołkusze Łowczyki gm. Kuźnica

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Zdjęcie 2. Przebudowa z rozbudową drogi gminnej nr 103678 ul. Polnej w miejscowości Kuźnica

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Zdjęcie 3. Rozbudowa drogi gminnej w m. Klimówka

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Zdjęcie 4. Przebudowa z rozbudową drogi gminnej obręb Czuprynowo i obręb Parczowce

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Zdjęcie 5. Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Zdjęcie 6. Budowa ekologicznego placu zabaw w m. Kuźnica

Źródło: opracowanie Referat Organizacyjny na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 14. Wynik budżetu 2023

Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie na 31 grudnia	% wykonania planu
Dochody ogółem	33 022 270,00	33 727 583,06	102,14
Wydatki ogółem	37 628 989,00	34 543 761,67	91,80
Deficyt/Nadwyżka/- + /	-4 606 719,00	-816 178,61	17,72

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Budżet roku 2023 zamknął się deficytem w wysokości 816 178,61 zł. Jest to różnica między zrealizowanymi dochodami a wydatkami.

Deficyt ten został sfinansowany z nadwyżki budżetu za lat poprzednich oraz w części z tzw. „środków znaczonych”, które zostały zaangażowane w wydatki dotyczące przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Po rozliczeniu 2023 roku Gmina dysponuje wolnymi środkami rozumianymi jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikająca z

rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, przychodami pochodzącymi ze szczególnych zasad wykonywania budżetu oraz nadwyżką budżetową w łącznej kwocie 5.940.324,20 zł

3. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kuźnica na lata 2023-2032 została przyjęta przez Radę Gminy Uchwałą nr XXVI/242/23 w dniu 25 stycznia 2023 roku.

W przyjętym w styczniu 2023 roku dokumencie wielkość zobowiązań Gminy Kuźnica na lata 2023-2032 oraz kwot zaplanowanych ich spłat nie powodują przekroczenia dopuszczalnego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań wyznaczonego przez dyspozycję art. 243 ustawy o finansach publicznych.

W 2023 r. zrealizowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Kuźnica zachowała relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Nadwyżka operacyjna za 2023 rok wynosi 4 171 329,76 zł. Niestety nadwyżka ta pomijając „rezerwę subwencji ogólnej” jest o ponad 600 000,00 zł niższa niż skorygowana o dodatkowe wpływy nadwyżka z roku 2022.

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Kuźnica przedstawiono w tabeli.

Tabela 15. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. I plan. Po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po iii kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2023	5,35%	18,40%	TAK	22,86%	TAK
2024	5,15%	17,82%	TAK	22,28%	TAK
2025	6,62%	17,48%	TAK	21,93%	TAK
2026	6,22%	15,99%	TAK	20,38%	TAK
2027	4,60%	14,12%	TAK	18,52%	TAK

2028	4,33%	11,78%	TAK	16,18%	TAK
2029	4,21%	9,53%	TAK	13,93%	TAK
2030	3,84%	10,32%	TAK	10,32%	TAK
2031	2,11%	10,25%	TAK	10,25%	TAK
2032	2,49%	9,78%	TAK	9,78%	TAK

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

Wg ostatniej zmiany WPF podjętej w 2023 r. Gmina Kuźnica spełniała relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczyło zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2022 r. jak i w oparciu o kolumnę „2022 przewidywane wykonanie”.

Fakt, że wynik budżetu bieżącego Gminy Kuźnica został zrealizowany na poziomie wyższym niż planowano, wpłynie na poprawę wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych od 2024 roku.

Przychody budżetu na dzień 31.12.2023 r. zrealizowano na łączną kwotę 7 469 344,45 zł, w tym z tytułu:

1. nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 9 ustawy o finansach publicznych – 2 243 021,12 zł;
2. niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 9 ustawy o finansach publicznych – 276 323,33 zł;
3. wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 4 950 000,00 zł;

Rozchody budżetu na dzień 31.12.2023 r. zrealizowano na łączną kwotę 650 000,00 zł, w postaci spłaty kredytów i pożyczek.

Na koniec 2023 roku Gmina Kuźnica posiada dług w wysokości 4 300 000 zł, relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z art. 217 ust 2 pkt 4-8 uofp wynosi 17,66 %.

Do przygotowania wieloletniej prognozy finansowej na podstawie danych do projektu budżetu na 2023 rok przyjęto, że głównie występują zadania inwestycyjne jednoroczne oraz zadania rozpoczęte w 2022 roku i podlegające zakończeniu w 2023 roku.

W ostatniej zmianie WPF w załączniku dot. przedsięwzięć znajdują się 4 zadania wieloletnie z limitem wydatków obejmującym 2023 rok.

1. Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową hydroforni w m. Kuścińce. Inwestycja ma być zakończona w IV kwartale 2024 roku.
2. Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową drogi gminnej nr 103669 B w m. Mieleszkowce Pawłowickie i Mieleszkowce Zalesiańskie. Inwestycja ma być zakończona w IV kwartale 2024 roku.
3. Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową ulic Kresowej Sosnowej i Wschodniej wraz z PFU. Planowane ukończenie inwestycji to IV kwartał 2024 roku.
4. Wykonanie w systemie zaprojektuj i wybuduj przebudowy z rozbudową hydroforni w m. Kuźnica wraz z budową pompowni strefowej. Planowany termin zakończenia prac to III kwartał 2025 roku.

4. REALIZACJA BUDŻETU FUNDUSZU SOŁECKIEGO

W dniu 12 marca 2015 roku została podjęta uchwała nr V/25/15 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Kuźnica funduszu sołeckiego. W kolejnych latach fundusz sołecki był wyodrębniany w budżecie i realizowany. Zgodnie z ustawą o funduszu sołeckim gminom przysługuje zwrot z budżetu państwa części wydatków zrealizowanych w ramach funduszu sołeckiego. Niestety w ustawie o funduszu sołeckim jest określony mechanizm korygujący, który pozwala ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej na obniżenie określonego w ustawie wskaźnika wysokości zwrotu wykonanych wydatków w ramach funduszu. Pomimo dużego wzrostu wydatków realizowanych w ramach funduszu w ostatnich latach od kwoty około 238 tys. w 2015 r do 460 tys. w 2022 roku zwroty przysługujące z budżetu państwa na przestrzeni tych lat nie przekraczają kwoty 99 tys. zł.

W roku 2023 znaczna część wydatków majątkowych jednocześnie pozostających w ramach funduszy sołeckich nie została zrealizowana -186.471 zł. Firma z którą została podpisana umowa na dostawę wozu strażackiego nie była w stanie wywiązać się z pierwotnego terminu realizacji zadania. Podpisano aneks do umowy ale nie było już możliwe złożenie przez sołectwa zmian wniosków o przeznaczeniu środków w ramach

funduszy sołeckich. Z powyższego powodu pierwszy raz wykonanie wydatków w ramach funduszu była niższa niż 95 % zakładanego planu.

Zgodnie z wnioskami poszczególnych sołectw w sprawie przyznania środków z funduszu sołeckiego na rok 2023 zrealizowano wydatki w poniższych działach klasyfikacji budżetowej.

Tabela 16. Wydatkowanie środków z funduszu sołeckiego

Dział klasyfikacji budżetowej	Wydatkowana kwota	Opis zrealizowanych zadań
600 – Transport i łączność	206 673,11zł	Budowa i rozbudowa dróg, profilowanie dróg o nawierzchni gruntowej, utwardzenie zjazdów
700 – Gospodarka mieszkaniowa	23 099,50 zł	Zakup materiałów oraz usług w zakresie dokonywanych remontów na potrzeby sołectw Nowodziel, Kowale
750 – Administracja publiczna	3 670,00	Zakup usług pozostałych na potrzeby sołectwa Łosośna Wielka
754 – Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa	14 980,39 zł	Doprowadzenie wody i budowa zbiornika bezodpływowego na potrzeby sołectwa Saczkowce
900– Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 986,16 zł	Zakup energii elektrycznej sołectwo Białobłockie
	251 409,16 zł	

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

IV. INFORMACJA O STANIE REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY

Na terenie Gminy Kuźnica obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kuźnica, które zostało uchwalone Uchwałą Nr XI/69/99 Rady Gminy Kuźnica z dnia 29 października 1999 r. i zmienione Uchwałą Nr XLIII/204/10 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 10 listopada 2010 r oraz Uchwałą Nr III/9/10 Rady Gminy Kuźnica z dnia 30 grudnia 2010 r.

Dokument określający ocenę aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kuźnica został sporządzony w 2020 r. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Kuźnica została zatwierdzona uchwałą Nr XIV/157/21 Rady Gminy Kuźnica z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica.

Przeprowadzona analiza wykazała, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica wymaga aktualizacji w przedmiocie dostosowania do obowiązujących przepisów. Zmianą - aktualizacją Studium należy objąć teren zawarty w granicach administracyjnych gminy Kuźnica.

2. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie Gminy Kuźnica obowiązują następujące Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr XXXIX/192/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica,

- 2) Uchwała XXXIX/193/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica,
- 3) Uchwała Nr XXXIX/194/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego,
- 4) Uchwała Nr XIX/100/00 Rady Gminy Kuźnica z dnia 22 sierpnia 2000 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przejścia granicznego w Kuźnicy,
- 5) Uchwała Nr X/50/03 Rady Gminy Kuźnica z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego cz. obszarów wsi: Kuźnica, Chreptowce, Kruglany, Wołkusze, Popławce, Saczkowce, Nowodziel, kol. Kowale,
- 6) Uchwała Nr XX/98/08 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 13 października 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terminalu przeładunkowego i terenów składowych w obrębie wsi Czuprynowo, gmina Kuźnica,
- 7) Uchwała Nr XXVI/164/13 Rady Gminy Kuźnica z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów produkcyjno-składowych w obrębie wsi Czuprynowo, gmina Kuźnica,
- 8) Uchwała Nr XXV/238/22 Rady Gminy Kuźnica z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego złóż kruszywa naturalnego Wojnowce, Kowale i Wojnowce II w gminie Kuźnica.

Gminę Kuźnica pokrywają Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego na powierzchni 3 787 ha, co stanowi 28,39 % pokrycia gminy. Jednak trzeba podkreślić, że zdecydowaną większość stanowi plan ustalający granice kompleksów leśnych (uchwała Nr XXXIX/192/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r.). Bez tego planu łączne pokrycie planami całej gminy to zaledwie 1,01 % (134,6 ha).

Dokument określający ocenę aktualności Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego został sporządzony w 2020 r. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Kuźnica została zatwierdzona uchwałą Nr XIV/157/21 Rady Gminy Kuźnica z dnia 13 maja 2021 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica.

Przeprowadzona analiza wykazała, że pięć miejscowych planów jest aktualnych, natomiast dwa są nieaktualne, ze względu na zmianę polityki przestrzennej w związku z

zaistniałymi zmianami w zagospodarowaniu przestrzennym na tym obszarze oraz wątpliwości innych organów co do aktualności planu tj.:

- a) uchwała Nr XXXIX/194/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego,
- b) uchwała Nr XXXIX/192/97 Rady Gminy w Kuźnicy z dnia 22 grudnia 1997 r., w sprawie zmian miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnica, która wyznacza granice kompleksów leśnych.

3. GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026 stanowi wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Na terenie gminy Kuźnica wyznaczone zostały następujące podobszary rewitalizacji:

- ✓ Chreptowce - obszar o powierzchni 282,7147 ha;
- ✓ Kuźnica 1 - Podobszar Kuźnica 1 obejmuje ulice: Grodzieńską, Kolejową, Mikołaja Kopernika, pl. 1000-lecia Państwa Polskiego, Sokólską, Topolową;
- ✓ Kuźnica 2 - Podobszar Kuźnica 2 obejmuje ulicę Bazową.

Podobszary Kuźnica 1 i Kuźnica 2 posiadają obszar o powierzchni 12,863 ha.

W 2023 r. w ramach realizacji planowanych projektów rewitalizacyjnych ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kuźnica na lata 2016-2026 Gmina Kuźnica zrealizowała inwestycję pn. „Budowa chodnika na ul. Sokólskiej w miejscowości Kuźnica w ramach przebudowy drogi gminnej Nr 103697B w m. Kuźnica”. W ramach zadania wykonano przebudowę dr. gminnej Nr 103697B w m. Kuźnica na odcinku od skrzyżowania z ul. Bilmina do wysokości granicy pomiędzy działkami o nr geod. 572/1 i 615/1 obręb Kuźnica, gm. Kuźnica. W zakres zadania wchodziło: wykonanie robót ziemnych, wykonanie podbudowy pod nawierzchnie chodników i zjazdów, wykonanie nasypów, ustawienie obrzeży betonowych, wykonanie nawierzchni chodników i zjazdów. Całkowity koszt inwestycji wynosił 75 000,00 zł, który został sfinansowany ze środków budżetu Gminy Kuźnica. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane w Gminnym Programie Rewitalizacji problemy obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego.

Realizacja inwestycji wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców i zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców.

4. PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

Wieloletni Program Gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kuźnica na lata 2023 – 2027 został przyjęty uchwałą Nr XXVII/269/23 Rady Gminy Kuźnica z dnia 30 marca 2023 r. Opracowanie ww. Programu jest realizacją obowiązku, który nakłada ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 ze zm.). Głównym celem programu jest określenie podstawowych założeń i wytycznych działania Gminy Kuźnica, zabezpieczających racjonalne gospodarowanie posiadanym zasobem mieszkaniowym.

W 2023 r. Gmina Kuźnica była właścicielem 21 lokali mieszkalnych znajdujących się w 8 budynkach położonych na jej terenie. Budynki i lokale mieszkalne wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w przeważającej części mają ponad 40 lat. Wiele z nich wymaga remontów i modernizacji. Poprzez bieżące utrzymanie i drobne remonty dokłada się starań, aby utrzymać zasób mieszkaniowy w jak najlepszym stanie. Priorytetem przy realizacji inwestycji i remontów budynków jest w pierwszej kolejności usuwanie stanów awaryjnych zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców oraz konstrukcji technicznej budynków, a w dalszej kolejności działań podnoszących standard zamieszkania (modernizacja budynków). Gmina Kuźnica w swoim zasobie nie posiada lokali socjalnych.

Podstawowa stawka czynszu wynosi 1 zł za 1 m² powierzchni użytkowej. Obliczany jest z uwzględnieniem czynników obniżających te stawki procentowo w stosunku do stawki bazowej. Wykaz czynników wpływających na obniżenie stawki czynszu:

Tabela 17. Wykaz czynników wpływających na obniżenie stawki czynszu

Lp.	Czynniki	Obniżenie
1.	Lokal bez centralnego ogrzewania	15 %
2.	Lokal bez ciepłej wody użytkowej	15 %
3.	Lokal bez instalacji wodociągowej	15 %
4.	Lokal bez instalacji kanalizacyjnej	15 %

Źródło: opracowanie na podstawie danych UG Kuźnica

Gmina Kuźnica dąży do tego, aby wysokość czynszu była ustalana na poziomie pozwalającym pokryć koszty bieżącej eksploatacji oraz techniczne, podstawowe utrzymanie (konserwacja i bieżące remonty).

5. PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINNYCH

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) do gminnego zasobu należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Gospodarowanie zasobem nieruchomości Gminy Kuźnica odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ww. ustawy i jest on wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Założenia te dotyczą w szczególności realizacji budownictwa infrastruktury drogowej oraz technicznej, jak i innych istotnych celów publicznych.

Na dzień 31.12.2023 r. skład gminnego zasobu nieruchomości przedstawia się następująco:

Tabela 18. Gminny skład zasobu nieruchomości (stan na dzień 31.12.2023 r.)

Lp.	Rodzaj użytki	Powierzchnia (ha)
1.	DROGI	306,88
2.	LASY	9,74
3.	GRUNTY ORNE	54,37
4.	ŁĄKI TRWAŁE	7,68
5.	ROWY	0,2
6.	INNE ZABUDOWANE	7,53
7.	PASTWISKA TRWAŁE	11,92
8.	UŻYTKI KOPALNE	7,44

9.	GRUNTY POD WODAMI	3,18
10.	NIEUŻYTKI	4,57
11.	GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE	4,63
12.	TERENY REKREACYJNE	4,68
13.	TERENY PRZEMYSŁOWE	1,18
14.	TERENY MIESZKALNE	0,08
SUMA:		424,08

Źródło: opracowanie na podstawie danych UG Kuźnica

Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości są wykorzystywane na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Udostępnienie nieruchomości zasobu następuje poprzez sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użyczenie, najem, dzierżawę bądź przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Sprzedaż nieruchomości odbywa się w trybie przetargowym oraz bezprzetargowym (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem). W roku 2023 Gmina zbyła prawo własności do 3 nieruchomości, w tym do jednej w drodze darowizny.

Nabywanie nieruchomości następuje poprzez:

- ✓ komunalizację nieruchomości Skarbu Państwa;
- ✓ w wyniku prowadzonej własnej działalności – nabywanie nieruchomości poprzez zakup, zamianę oraz szeroko rozumianą działalność inwestycyjną;
- ✓ na podstawie decyzji administracyjnych (wywłaszczenie, nabywanie gruntów pod drogi) oraz innych czynności prawnych (pierwokup, zasiedzenie);
- ✓ nieodpłatne przejęcie od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa;
- ✓ nabycie spadku.

W 2023 r. Gmina Kuźnica nabyła prawo do 25 działek na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

W ramach gospodarowania nieruchomościami zasobu, w 2023 roku dochody Gminy Kuźnica kształtowały się następująco:

Tabela 19. Dochody z obrotu mieniem komunalnym

Lp.	Sposób zagospodarowania nieruchomości	Ilość działek/lokali	Wpływy do budżetu Gminy
1.	Sprzedaż prawa własności nieruchomości	2	66 900,00 zł
2.	Dzierżawa nieruchomości rolnych	22	4 688,10 zł
3.	Najem lokali użytkowych oraz dzierżawa nieruchomości pod posadowienie budynku o charakterze tymczasowym	4	42 757,33 zł
4.	Najem lokali mieszkalnych	17	33 059,36 zł
RAZEM			147 404,79 zł

Źródło: opracowanie Referat Finansowy UG Kuźnica

6. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest systemowe ograniczenie niskiej emisji. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku gminy, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy, a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej. Celem Planu jest organizacja i uporządkowanie działań podejmowanych przez samorząd gminy w zakresie emisji gazów cieplarnianych. Dokument przewiduje cele i działania oraz harmonogram realizacji działań, a także budżet oraz podaje źródła finansowania.

Cele i zobowiązania planu uwzględniają zapisy określone w pakiecie klimatyczno-energetycznym, czyli redukcję emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję zużycia energii finalnej. Cele szczegółowe stanowią podstawę do definiowania poszczególnych obszarów interwencji, jednocześnie oddziałując na strukturę działań określonych w tych obszarach, które zostały określone na lata 2016-2020.

Zgodnie z zapisami dokumentu w 2021 r. został sporządzony na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kuźnica - raport

z realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, który obejmuje okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2020 r. Powstał w celu przedstawienia stopnia wykonania założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie gminy. Raport zawiera informacje dotyczące stopnia realizacji zadań przewidzianych w Planie oraz wyniki kontrolnej inwentaryzacji emisji.

W ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej wyznaczono 10 zadań. Podjęto się realizacji 9 zadań, w tym 3 związanych z szerokim zakresem prac termomodernizacyjnych budynku Zespołu Szkół w Kuźnicy oraz 1 związane z przebudową oświetlenia ulicznego w Kuźnicy. Jedynym niezrealizowanym zadaniem jest „Termomodernizacja budynku UG wraz ze zmianą technologii kotłowni”.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje wskazujące na zrealizowanie prawie wszystkich zamierzonych działań oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, w tym redukcję emisji gazów cieplarnianych i zużycia energii finalnej, wykonanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kuźnica za lata 2016-2020 ocenia się pozytywnie. Raport wykazał, że zaleca się opracowanie nowego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, spójnego z obowiązującymi dokumentami międzynarodowymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi. Nowy Plan powinien wyznaczyć cele i zadania przyczyniające się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości powietrza, z uwzględnieniem możliwości finansowych i organizacyjnych poszczególnych jednostek.

7. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

a) krótkie omówienie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kuźnica na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 r.” podjęty uchwałą nr XXXIV/240/18 Rady Gminy Kuźnica z dnia 27 września 2018 r., jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń przedstawionych w opracowaniu, realizacja programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy do roku 2025.

b) wnioski z ostatniego raportu realizacji

W 2023 r. w ramach realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kuźnica na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 r.” w 2023 r. zostały wykonane zadania z następujących obszarów interwencji:

1) ochrona klimatu i jakość powietrza:

- Zadanie: Działania edukacyjne mające na celu zmianę postaw konsumpcyjnych użytkowników oraz promowanie gospodarki niskoemisyjnej – w ramach zadania:
 - Organizacja spotkania w celu podniesienia wiedzy i kompetencji uczestników w zakresie nawiązywania współpracy i realizacji inicjatyw ukierunkowanych na odnawialne źródła energii oraz ekologiczne

rozwiązania sprzyjające pozytywnemu wpływowi na klimat i środowisko obszarów wiejskich.

- W ramach kampanii „Sadza płonie. Czad zabija. Żyj”, materiały informacyjne na jej temat zostały umieszczone na stronie internetowej oraz zostały przekazane sołtysom w celu rozpropagowania wśród mieszkańców.
- Zadanie: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych:
 - Remont elewacji wraz z dociepleniem budynku świetlicy wiejskiej w Klimówce

2) zagrożenie hałasem:

- Zadanie: Budowa i modernizacja dróg na terenie Gminy Kuźnica, w tym:
 - Przebudowa z rozbudową drogi gminnej Nr 103678B ul. Polna w m. Kuźnica,
 - Przebudowa z rozbudową drogi gminnej w obrębie wsi Czuprynowo i obrębie wsi Parczowce,
 - Przebudowa drogi gminnej Nr 103662B w miejscowości Wołkusze i Łowczyki, gm. Kuźnica,
 - Budowa chodnika na ul. Sokólskiej w miejscowości Kuźnica w ramach przebudowy drogi gminnej Nr 103697B w m. Kuźnica

3) gospodarka wodnościekowa:

- Zadanie: Budowa oraz modernizacja sieci wodociągowej – w ramach zadania została wykonana budowa i modernizacja sieci wodociągowej na drodze gminnej Nr 103678B ul. Polna w m. Kuźnica

4) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:

- Zadanie: Opracowanie projektu technicznego oraz budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) – w 2017 r. został opracowany projekt techniczny, a w latach 2022 - 2023 został wybudowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w m. Kuźnicy.
- Zadanie: Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest - W ramach zadania została zaktualizowana Baza Azbestowa na podstawie złożonych wniosków.
- Zadanie: Działalność edukacyjna w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i właściwego zagospodarowywania odpadów - W ramach zadania podczas odbioru odpadów komunalnych przeprowadzono akcję rozdawania ulotek informacyjnych na temat prawidłowej segregacji odpadów komunalnych.

Materiały edukacyjne rozdawane były również w Urzędzie Gminy Kuźnica, a także zostały rozwieszane na tablicach informacyjnych w każdym sołectwie gminy Kuźnica. W 2023 r. odbyło się także spotkanie pracowników urzędu oraz sołtysów z kierownikiem firmy zajmującej się odbiorem odpadów komunalnych od mieszkańców gminy, na którym omówiono zagadnienia dotyczące osiągnięcia odpowiednich poziomów masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku zebranych selektywnie, poprzez prawidłową segregację odpadów komunalnych.

8. PROGRAM OCHRONY ZWIERZĄT

a) krótkie omówienie

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kuźnica w 2023 roku miał na celu zapobieganie bezdomności zwierząt z terenu gminy oraz opiekę nad zwierzętami bezdomnymi.

Do zadań priorytetowych Programu należały w szczególności:

- 1) zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy;
- 2) ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację albo kastrację zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów;
- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 4) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 5) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 6) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 7) usypianie ślepych miotów;
- 8) edukacja mieszkańców Gminy w zakresie opieki nad zwierzętami;
- 9) plan znakowania zwierząt w Gminie.

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy nastąpiło poprzez odławianie bezdomnych zwierząt z terenu gminy oraz utrzymanie ich w schronisku dla zwierząt. Podmiot tj.: Pensjonat dla Zwierząt „CYGANOWO” Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny, na podstawie zawartej umowy wykonywał usługę polegającą na odławianiu bezdomnych zwierząt z terenu gminy Kuźnica z

przetransportowaniem oraz utrzymaniem ich w schronisku dla zwierząt prowadzonym przez Fundację Schronisko CYGANOWO ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny pod adresem Konstantynówka (nr działki 114/5), 16-500 Sejny.

W zakres ww. umowy wchodziło również elektroniczne znakowanie (czipowanie) bezdomnych psów z terenu gminy przebywających w schronisku, usługa usypiania ślepych miotów oraz ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt przyjętych do schroniska poprzez sterylizację albo kastrację.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt zapewniało P.H.U „GROT” s.c. Dariusz Krasowski i Anna Maria Krasowska z siedzibą w Białymstoku, ul. Włociańska 7/1, na podstawie zawartej umowy.

Poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt z terenu gminy Kuźnica prowadzone było przez Pensjonat dla Zwierząt „CYGANOWO” na podstawie zawartej umowy. Dodatkowo informacja o możliwości adopcji zwierząt odłowionych na terenie gminy była zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy Kuźnica.

W celu realizacji usługi polegającej na wykonaniu zabiegów kastracji/sterylizacji kotów wolno żyjących oraz usypianie ślepych miotów kotów wolno żyjących Gmina Kuźnica zawarła umowę z „WET-FARM” - Gabinet Weterynaryjny Poznański Dariusz, ul. gen. Walerego Wróblewskiego 3B, 16-100 Sokółka.

W celu edukacji mieszkańców Gminy w zakresie ochrony zwierząt promowano adopcję bezdomnych zwierząt odłowionych z terenu gminy Kuźnica poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Kuźnica. Dodatkowo zostały udostępnione informacje na temat postępowania z bezdomnymi zwierzętami.

b) stan realizacji

W 2023 r. w ramach realizacji Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kuźnica bezdomne zwierzęta z terenu gminy Kuźnica przebywały w schronisku dla zwierząt prowadzonym przez Fundację Schronisko CYGANOWO ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny pod adresem Konstantynówka (nr działki 114/5), 16-500 Sejny.

W 2023 r. z terenu gminy Kuźnica zostały odłowione 3 szt. bezdomnych psów, którym zapewniano na koszt Gminy Kuźnica opiekę w 2023 r. W 2023 r. zapewniano na koszt Gminy Kuźnica również opiekę dla bezdomnych psów z terenu gminy Kuźnica,

które zostały odłowione w 2022 r. i znajdowały się w schronisku w 2023 r. (stan na 01.01.2023 r. - 5 szt. bezdomnych psów).

W 2023 r. dwa bezdomne psy z terenu gminy Kuźnica zostały adoptowane oraz jeden pies zmarł.

Wszczepiono trzem bezdomnym psom przebywającym w schronisku elektroniczne identyfikatory „chipy”.

W schronisku zostały przeprowadzone 2 zabiegi sterylizacji i 1 zabieg kastracji zwierząt. Na koszt gminy przeprowadzono także jedną sterylizację kota wolno żyjącego.

Koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt w 2023 r. wynosił 58 138,95 zł.

9. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Kuźnica za 2023 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostkę samorządu terytorialnego w obszarze pomocy społecznej. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawową do sformowania poniższych wniosków i rekomendacji.

W wyniku analizy danych można wnioskować, w gminie Kuźnica realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspokojenia ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowania negatywnym zjawisk, np. przemocy w rodzinie, uzależnień. Istotne znaczenie ma wspieranie osób z niepełnosprawnością, a w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań z tych obszarów jest konieczna i wymaga kontynuowania. Mając na uwadze umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Monitorowanie bieżącej sytuacji i podejmowanie działań zmierzających do udzielenia doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. Kontynuowanie realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb mieszkańców;
3. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służba zdrowia, oświatą prokuraturą, kuratelą, policją oraz gminna komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
4. Rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych , innowacyjnych rozwiązań;
5. Utrzymanie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w ośrodku pomocy społecznej poprzez zwiększenie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem ośrodka.

10. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

Cele i zadania Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Kuźnica na lata 2021-2025 za rok 2023:

Cel główny programu: ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie w gminie Kuźnica poprzez stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.

Tabela 20. Cel i sposób realizacji zadań

Cele szczegółowe	Zrealizowane zadania	Realizatorzy	Efekty
Prowadzenie profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Udostępniono materiały o charakterze informacyjnym i edukacyjnym (informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu sokólskiego, informator: oferta poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie),	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar, świadków i sprawców przemocy w rodzinie

	<p>Rozpowszechniono ulotki, poradniki, broszury dotyczące zjawiska przemocy domowej np. „Przemoc domowa –poradnik dla osób doznających przemocy”, „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy”</p>		
<p>Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie</p>	<p>Promowanie zajęć edukacyjno-wychowawczych oraz wspieranie szkolnych programów profilaktyki przeciwko przemocy</p> <p>PROGRAMY:</p> <p>„Mówimy STOP przemocy”, „ Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”-tematy: -STOP przemocy(kl. I-IV)-121 osób, - Bądź kumplem nie dokuczaj (kl.V-VI)-64 osoby, Przeciwdziałanie przemocy jest w naszej mocy (kl. IV-VI)-61 osób</p> <p>WARSZTATY PROFILAKTYCZNE</p> <p>-Debata (kl. VII-VIII)-50osób, - Przyjazna zabawa to dobra sprawa”-76 osób, „Tolerancja i szacunek-to mój wizerunek”-59 osób, „Zagrożenia cywilizacyjne”-40 osób</p> <p>PROGRAMY PROFILAKTYCZNE</p> <p>„ Chemiczna zmiana nastroju kontra pozytywne emocje bez dopalaczy”, „Nawigacja w każdą pogodę”</p>	<p>Zespół interdyscyplinarny, Szkoła podstawowa , Policja, przedszkole</p>	<p>Zwiększenie świadomości przysługujących praw dla rodzin, w których występuje przemoc</p>
		<p>Gminny Punkt Pomocy Psychologicznej</p>	

	Wsparcie psychologiczne (poprawa relacji rodzinnych- 9 porad)		
Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	<p>Podjęmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prace grup roboczych oraz diagnostyczno-pomocowych wobec prowadzonej procedury Niebieska Karta – 15 spotkań -gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach realizujących programy korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy -motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie 	Zespół interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, służba zdrowia, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce	Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie
Zwiększenie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>Udział w szkoleniach i konferencjach dla przedstawicieli służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy:</p> <p>„ Współpraca instytucjonalna na rzecz przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom w województwie podlaskim”, spotkanie z przedstawicielami Ośrodków Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży (przybliżenie kuratorom środowiskowej opieki psychologicznej),</p> <p>„ Przemoc domowa- nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 2023” ,</p> <p>„ Przemoc wobec starszych”,</p> <p>„ Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonymi przestępstwem”,</p> <p>„ Przeciwdziałania przemocy</p>	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

	domowej-rewolucyjne zmiany 2023”, „ Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, „ Zmiany wprowadzone w art. 15 b ustawy o policji”, „ Osoby nieletnie stosujące przemoc”		
--	--	--	--

Źródło: opracowanie GOPS w Kuźnicy

11. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy w 2021 r. przygotował Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023, który Uchwałą nr XIII/145/21 Rady Gminy Kuźnica z dnia 19 marca 2021 r. został przyjęty do realizacji.

Działania podejmowane w ramach programu adresowane były do rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skutecznej ochrony dzieci i pomoc dla nich poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

Formy wsparcia miały za zadanie udzielenie pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej tak aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie w rodzinie i środowisku.

Tabela 21. Realizacja programu w 2023 r.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
Cel szczegółowy: wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie			
1.Praca z rodziną: -konsultacje i poradnictwo socjalne, psychologiczne, pedagogiczne.	2023 r.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Pomocy Psychologicznej,	1.Ilość udzielonych porad specjalistycznych: socjalne dla 1 rodziny, pedagogiczne 54 porady, psychologiczne- 46 porad.
2.Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: -pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży, -udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej.			2.Ilość dzieci korzystających z gorącego posiłku-97, ilość rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową - 127
3.Organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie zimowisk, wycieczek, organizowanie zajęć		Szkoła Podstawowa, Przedszkole	3.Ilość zimowisk, wycieczek, warsztatów:

<p>pozaszkolnych, pozalekcyjnych, promowanie rodzinnej integracji.</p>	<p>Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>Zimowisko i kolonie łącznie 42 osoby: Małe Ciche 6 osób, Poddąbie 24 osoby Mikoszewo 12 osób</p> <p>Organizacja zajęć feryjnych, warsztaty wykonywania palm skierowane do rodzin z dziećmi i osób starszych – wzięło udział 60 osób, warsztaty wyplatania wianków, Dożynki Gminne 2023, dwudniowe warsztaty świąteczne (tworzenie ozdób z glinki ceramicznej oraz stroików świątecznych), „Spotkanie świąteczne” – kolędowanie z kapelą „Batareja” wycieczki szkolne: 21 wycieczek szkolnych, m.in. Uniwersytecki Centrum Przyrodnicze, EPI Centrum Nauki Muzeum Techniki i Motoryzacji, Muzeum Medycyny i Farmacji w Białymstoku, Starówka w Warszawie, Muzeum na Majdanku, Muzeum , Wielka Synagoga i Zamek w Tykocinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Święto Babci i Dziadka. Jasełka- 17.01.2023 r. • Festiwal Piosenki Przedszkolnej „Wesołe Nutki”- 14.03.2023 r. • Wiersze znane i lubiane- konkurs recytatorski 27.04.2023 r. • Kiermasz wielkanocny dla Oliwki- 30.03.2023r • Czytamy razem z Małym Misiem w ramach projektu ed. „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury” – cały rok
<p>4. Pomoc w opiece i wychowaniu</p>		

<p>dziecka: -wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodzin wspierających, praca socjalna z rodziną, pomoc placówek wsparcia dziennego.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty wielkanocne z rodzicami gr Słoneczka - 03.04.2023 r. • Dzień Mamy i Taty- 26.05.2023 r. • Spotkanie z babciami w grupie Misie, wspólne czytanie bajek- 23.06.2023 r. • Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka. Pasowanie na Przedszkolaka- 20.09.2023 r. • Udział w akcji charytatywnej „Od serca dla serca” - grudzień 2023 r • Spotkanie opłatkowe dzieci z pracownikami przedszkola oraz przedstawicielami i samorządowymi - 19.12.2023 r.- <p>4.Ilość rodzin wspierających, ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny – nie zdiagnozowano potrzeb, nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego.</p>
---	--	--	--

Cel szczegółowy: praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych

<p>1. Prowadzenie monitoringu w sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem</p> <p>2. Udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży</p>	<p>2023 r.</p>	<p>Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sokółce, Posterunek Policji Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</p>	<p>1.Objęcie uczniów pomocą psychologiczno- 23 porady, pedagogiczną 54 porady, konsultacje/porady specjalistów – 3 dzieci, monitorowanie sytuacji dzieci-2 rodziny</p> <p>2.Ilość przeprowadzonych programów: warsztaty profilaktyczne: kontynuacja projektu „Zima w GOKiS”,</p>
---	----------------	--	--

			<p>impreza plenerowa „Szczęśliwy bez używek”- festyn rodzinny 2023, „Wakacyjne warsztaty w GOKiS”- przezwyciężamy swoje słabości i nałogi”,</p> <p>Programy:</p> <p>„Mówimy STOP przemocy”</p> <p>„Kampania 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”</p> <p>Tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - STOP przemocy (kl. I-IV) - 121osób - Bądź kumplem nie dokuczaj (V-VI)-64 osoby - „Przeciwdziałanie przemocy jest w naszej mocy” (IV – V)- 61 osób <p>Warsztaty profilaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Debata (kl. VII- VIII)- 50 osób - „Przyjazna zabawa to dobra sprawa”- klasy: I, IIa, IIb, III- 76 osób, - „Tolerancja i szacunek- to mój wizerunek”- klasy: IVa, IVb, V- 59 osób, - „Zagrożenia cywilizacyjne”- klasy VIa, VIb, VII- 40 osób. <p>Program profilaktyczny „Chemiczna zmiana nastroju kontra pozytywne emocje bez dopalaczy”- spektakl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasa VIa – 14 osób, • Klasa VIb – 16 osób, • klasa VII – 12 osób, • klasa VIIIa – 19 osób, • klasa VIIIb – 19 osób. <p>Program profilaktyczny „Nawigacja w każdą pogodę”</p> <p>Tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ Akceptuję to co czuję” (kl. VII – VIII) - „ Odpuść sobie i innym” (kl. VII – VIII) - „ Jak uwolnić się od żalu i przebaczyć sobie i
--	--	--	---

			innym” Edukacja dzieci i dorosłych w przedszkolu: - „Moje prawa i obowiązki”- zajęcia edukacyjno – wychowawcze - Obchody Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka - Mały Miś w świecie Wielkiej Literatury” – wszystkie grupy - „Wróbelka Elemelka poznajemy, z nim przygody dzielić chcemy”- grupa Słoneczka - „Sensoryczne i TUS-owe zabawy sensorkowe” – grupa Tygryski.
Cel szczegółowy: zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie			
1. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych 2. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	2023 r.	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	1. Liczba monitorowanych rodzin-2 rodziny 2. Liczba umieszczonych dzieci w 2023 r. gmina Kuźnica nie ponosiła kosztów współfinansowania pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej

Źródło: opracowanie GOPS w Kuźnicy

12. PROGRAM KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

W 2023 r. Gmina Kuźnica realizowała program osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów”. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na

terenie danej gminy. Program stanowi element polityki społecznej gminy w zakresie wsparcia społecznego, ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, wsparcie psychologiczne, wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Realizatorem i koordynatorem programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy we współpracy z 3 wolontariuszami, w tym osobami zamieszkującymi w najbliższym sąsiedztwie seniorów. Adresatami programu są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach programu osobom starszym były dostarczone artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, leki. Koszty zakupów pokrywał Senior. Osoba wspierająca seniora wykonywała (nieodpłatnie) czynności związane z codziennym funkcjonowaniem, np. sprawy urzędowe (jeżeli zakres tych usług nie wymaga upoważnienia od Seniora lub udostępnienia danych wrażliwych). W 2023 r. z powyższej formy pomocy skorzystało 22 osoby powyżej 65 roku życia.

13. OCHRONA ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie zlecone gminie na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127 z późn. zm.) Od dnia 01 grudnia 2022 r. do dnia 01 lutego 2023 r. uprawnieni odbiorcy energii elektrycznej składali wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego. Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym (w rozumieniu art. 3 pkt 13b ustawy - Prawo energetyczne), w przypadku gdy:

- a. główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną,
- b. źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosi 1000 zł. Natomiast w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosi 1 500 zł.

Kwota wypłaconych świadczeń z tytułu dodatku elektrycznego w 2023 r. wyniosła 6 500 zł. Z powyższej pomocy skorzystało 5 rodzin.

14. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

a) krótkie omówienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy, które regulują:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939).

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi kluczowy dokument kompleksowo regulujący zagadnienia związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Porządkuje kwestie dotyczące m.in.: zadań wykonywanych przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, źródła finansowania tych działań, funkcjonowania rynku napojów alkoholowych, postępowania wobec osób nadużywających alkoholu oraz przepisów karnych związanych z obrotem alkoholem oraz jego reklamą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 został podjęty uchwałą Nr XXI/207/22 Rady Gminy Kuźnica z dnia 04 marca 2022 r. Jest podstawowym dokumentem określającym zakres działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz inicjowania i wspierania przedsięwzięć na rzecz trzeźwości. Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Środki na realizację Programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2023 roku wpłaty za zezwolenie za sprzedaż alkoholu wyniosły 74 203,38 zł. Wydatkowano kwotę w wysokości 90 098,94 zł. Zgodnie z wymogami ustawowymi, zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Komisja

podczas posiedzeń podejmowała czynności mające na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienia im specyfiki choroby alkoholowej.

Tabela 22. Struktura wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Nazwa wydatku	Kwota (zł)
Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych m.in. poprzez kampanie, festyny i imprezy dla mieszkańców Gminy Kuźnica, integracyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży (Szczęśliwi bez używek, Wakacyjne warsztaty w GOKiS – przezwyciężamy swoje słabości i nałogi; Program rekomendowany Debata; Umiem pływać; Chemiczna zmiana nastroju; Poruszające bajki o emocjach; Potrafię powiedzieć NIE)	46 990,00
Finansowanie pobytu dzieci i młodzieży na koloniach i obozach profilaktycznych poza miejscem zamieszkania (Kolonie z programem profilaktycznym: kolonie letnie w Mikoszewie, Małe Ciche, Podąbie)	16 800,00
Finansowanie szkoleń i kursów dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	1 080,00
Prowadzenie Gminnego Punktu Pomocy Psychologicznej w Kuźnicy	13 100,00
Wzmacnianie podejmowanych działań edukacyjnych materiałami dotyczącymi danej problematyki, takimi jak: broszury, plakaty, ulotki z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej dla określonych grup adresatów tj. młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy, kierowców itp.	680,00
Inne (np. składki na ubezpieczenie społeczne, wynagrodzenie członków Komisji, pozostałe)	11 448,94
Razem	90 098,94

Źródło: opracowanie na podstawie danych GKRPA oraz PN

W 2023 roku odbyło się 7 posiedzeń Komisji, podczas których omawiano sprawy:

- 1) uzależnień oraz przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym;
- 2) ofert programowych dotyczących profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży; Podnoszono świadomość społeczną wśród dzieci i młodzieży poprzez organizację festynów i projektów o tematyce profilaktycznej w zakresie:
 - a) zapobiegania przedwczesnemu spożywaniu alkoholu,
 - b) promowania postaw trzeźwości i zdrowego stylu życia,
 - c) uświadomienia natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania środków

- psychoaktywnych,
- d) uświadomienia konieczności dbania o własne zdrowie,
 - e) kształtowania systemu wartości,
 - a) uświadomienia znaczenia samooceny na zachowania i relacje z ludźmi.

Tabela 23. Programy profilaktyczne zrealizowane w Szkole Podstawowej w Kuźnicy

Lp.	Nazwa programu	Ilość uczestników
1.	Program rekomendowany DEBATA	50
2.	Chemiczna zmiana nastroju	80
3.	Poruszające Bajki o emocjach	175
4.	Potrafię powiedzieć NIE	ok. 89
5.	Projekt powszechnej nauki pływania "Umiem pływać"	30
Podsumowanie		424

Źródło: opracowanie na podstawie danych GKRPA oraz PN

Tabela 24. Projekty o tematyce profilaktycznej zrealizowane w Przedszkolu w Kuźnicy

Lp.	Nazwa programu	Ilość uczestników
1.	Poruszające Bajki o emocjach	ok. 70

Źródło: opracowanie na podstawie danych GKRPA oraz PN

- 3) ofert szkoleniowych dla członków Komisji;

W 2023 r. Członkowie Komisji odbyli następujące szkolenia:

- a) szkolenie nowego członka Komisji i członka Komisji – Przeląd zadań KRPA
- b) FAS/FASD – Płodowy Zespół Alkoholowy;
- c) Konferencja „Wezwani do działania – Lokalni Liderzy Trzeźwości”.
- 4) opracowania rocznego sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022 r. oraz sprawozdania z realizacji Gminnego

Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. - przekazanego do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku;

- 5) analiza i opiniowanie kart projektów wpływających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
- 6) wydania postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą nr XXXIII/225/18 Rady Gminy Kuźnica z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kuźnica oraz uchwałą nr XXXIII/226/18 z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Kuźnica. W 2023 roku Komisja rozpatrzyła 1 wniosek o rozpatrzenie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydała 1 postanowienie.

W 2023 roku Komisja rozpatrzyła 10 wniosków o przeprowadzenie tzw. rozmów motywujących i podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy lub systematycznie zakłócają porządek publiczny.

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego stosowana na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ma na celu instytucjonalne motywowanie do podjęcia terapii odwykowej. Utrudnieniem w realizacji ustawowej procedury jest lekceważenie wezwań na posiedzenia Komisji. W 2023 r. kilka z zaproszonych osób nie zgłosiło się na posiedzenie Komisji.

Ponadto w trakcie posiedzeń omawiane były bieżące sprawy dotyczące profilaktyki oraz socjoterapii. Udzielano odpowiedzi na pisma kierowane do Komisji przez Sąd i inne instytucje na temat interwencji i działań wobec osób zgłaszających się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2023 r. Gminny Punkt Pomocy Psychologicznej w Kuźnicy czynny był w każdy czwartek w godzinach: 13.00-17.00. Zatrudniony psycholog udzielał bezpłatnie profesjonalnej pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży, osobom indywidualnym, rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji wymagającym wsparcia w zakresie: problemów życiowych i rozwoju osobistego, problemów życia rodzinnego (m.in. alkoholi i przemoc), trudności we wzajemnych relacjach, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów. W 2021 r. psycholog udzielił 191 porad dla 13 osób dorosłych i 19 dzieci m. in. w zakresie:

problemów emocjonalnych, sytuacji szkolno-rodzinnej, zagrożeń substancjami psychoaktywnymi, profilaktyki uzależnień, relacji małżeńskich, treningu biofeedback.

W ramach prowadzonej działalności Komisja współpracowała z Posterunkiem Policji w Kuźnicy, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kuźnicy, Zespołem Interdyscyplinarnym w Kuźnicy, Sądem Rejonowym w Sokółce, kuratorami, pedagogiem szkolnym, Szkołą Podstawową w Kuźnicy celem podniesienia skuteczności realizowanego Programu.

15. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi stanowi ważny dokument określający zakres i zasady współdziałania Gminy Kuźnica z podmiotami prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego. Program określa cele i obszary współpracy, wyznacza zadania priorytetowe, a także formy i tryby ich realizacji oraz wysokość środków planowanych na realizację programu.

Zgodnie z art. 5 a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571) Wójt Gminy Kuźnica w terminie do dnia 31 maja każdego roku zobowiązany jest przedłożyć Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni.

Projekt Programu współpracy został poddany konsultacjom na podstawie Zarządzenia Nr 265/22 Wójta Gminy Kuźnica z dnia 11 października 2022 roku w sprawie określenia przedmiotu, formy i terminu przeprowadzenia konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. W trakcie konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i propozycji zmian do treści projektu Programu współpracy Gminy Kuźnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

Program współpracy Gminy Kuźnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 został przyjęty Uchwałą Nr XXV/235/22 Rady Gminy Kuźnica z dnia 30 listopada 2022 r.

Na wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w budżecie Gminy Kuźnica na rok 2023 przeznaczono kwotę w wysokości 102 000,00 zł.

Zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w zakresie określonym w art. 4 ustawy ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie miało charakter:

- wspierania realizacji zadań wraz udzielaniem dotacji na ich sfinansowanie.

Głównym trybem zlecenia realizacji zadań publicznych był otwarty konkurs ofert. W 2023 r. przeprowadzono 1 otwarty konkursy ofert, w wyniku których udzielono dotacje na dofinansowanie realizacji zadań publicznych 4 organizacjom pozarządowym. Zawarto 4 umowy o realizację zadania publicznego.

Nabór ofert przeprowadzono w dniach:

27.02 - 13.03.2023 r. ogłoszony Zarządzeniem Nr 293/23 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2023 roku.

Wpłynęły 4 oferty. Dofinansowanie otrzymały 4 oferty.

We współpracy z Gminą Kuźnica organizacje pożytku publicznego zrealizowały łącznie 4 zadania publiczne.

1. Działalność na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynek dzieci i młodzieży – 5 000 zł;
2. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 9 000 zł;
3. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej – 18 500,00 zł.

Tabela 25. Zakres wsparcia w ramach ogłoszonych przez Gminę Kuźnica otwartych konkursów ofert

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania realizowanego przez organizację	Całkowity koszt zadania	Kwota wnioskowana	Kwota wsparcia udzielonego przez Gminę
1.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka	Czas na Harcerstwo!	6 250,00	5 000,00	5 000,00
2.	Koło Gospodyń Wiejskich w Klimówce „Klimowieckie Klimaty”	W zdrowym ciele zdrowy duch	13 000,00	13 000,00	13 000,00
3.	Koło Gospodyń Wiejskich w Cimaniach „Magiczne Cimanie”	W zgodzie z naturą	5 500,00	5 000,00	5 000,00

4.	Stowarzyszenie Ludowego Zespołu Muzycznego Retro Band	Zatańcz z zespołem Retro Band	24 475,00	9 475,00	9 000,00
----	---	----------------------------------	-----------	----------	----------

Źródło: opracowanie na podstawie danych UG Kuźnica

Zadania publiczne były realizowane głównie w terminie od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Dbając także o dobro organizacji pozarządowych gmina informowała podmioty o możliwościach pozyskania dofinansowania w ramach konkursów oraz organizowała indywidualne spotkania konsultacyjne z przedstawicielami organizacji.

Gmina Kuźnica współpracuje z pełnomocnikiem Zarządu Województwa Podlaskiego ds. współpracy z organizacjami oraz Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku. Dzięki tej współpracy organizacje były informowane o zmianach w przepisach prawnych, organizowanych konkursach, możliwościach aplikowania o środki zewnętrzne.

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi opiera się na zasadach: partnerstwa, pomocniczości i suwerenności stron, efektywności, jawności oraz uczciwej konkurencji.

V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

W 2023 roku odbyło się 6 posiedzeń Sesji Rady Gminy Kuźnica, w trakcie których podjęto 68 uchwał, w tym:

- uchwalenia budżetu oraz zmian do budżetu – 8 uchwał,
- uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuźnica oraz zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej – 8 uchwał,
- udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Sokólskiemu – 2 uchwały,
- podatkowe – 2 uchwały,
- oświatowe – 2 uchwały,
- programy – 9 uchwał,

- skargi na działalność wójta – 3 uchwały,
- wyrażenie zgody na sprzedaż nieruchomości – 1 uchwała,
- w zakresie planów Komisji Rady Gminy – 8 uchwał,
- z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi – 4 uchwały,
- przystąpienie Gminy Kuźnica do związków i stowarzyszeń – 1 uchwała,
- w zakresie statutów – 2 uchwały,
- w zakresie diet radnym i sołtysom – 1 uchwała,
- w zakresie ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP – 1 uchwała,
- w zakresie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej – 3 uchwały,
- pozostałe – 13 uchwał.

Zakończono realizację 32 uchwał. Wszystkie uchwały, w stosunku do których organem nadzoru jest wojewoda przekazano do Nadzoru i Kontroli Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zaś uchwały dotyczące finansów do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w ustawowym terminie 7 dni. Uchwały stanowiące akty prawa miejscowego zostały przekazane do Redakcji Dziennika Urzędowego Województwa Podlaskiego. Wszystkie podjęte uchwały są w terminie 7 dni publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kuźnica.

Natomiast w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego opublikowano 31 uchwał.

Tabela 26. Uchwały podjęte przez Radę Gminy Kuźnica w 2023 r.

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	W sprawie	Uwagi
1.	XXVI/240/23	25.01.2023	ustalenia dopłat do taryf za dostawę wody pobranej z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków wprowadzonych do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych oraz ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy	Zrealizowano.
2.	XXVI/241/23	25.01.2023	obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej	W trakcie realizacji.
3.	XXVI/242/23	25.01.2023	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
4.	XXVI/243/23	25.01.2023	uchwalenia budżetu gminy Kuźnica na 2023 rok	Zrealizowano.
5.	XXVI/244/23	25.01.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.
6.	XXVI/245/23	25.01.2023	zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
7.	XXVI/246/23	25.01.2023	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Kuźnica	Zrealizowano.
8.	XXVI/247/23	25.01.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Kuźnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023	Zrealizowano.
9.	XXVI/248/23	25.01.2023	udzielenia Powiatowi Sokólskiemu pomocy finansowej na wsparcie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Sokółce	Zrealizowano.
10.	XXVI/249/23	25.01.2023	udzielenia Powiatowi Sokólskiemu pomocy finansowej na realizację przewozów o	Zrealizowano.

			charakterze użyteczności publicznej	
11.	XXVI/250/23	25.01.2023	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Zrealizowano.
12.	XXVI/251/23	25.01.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej	W trakcie realizacji.
13.	XXVI/252/23	25.01.2023	uchwalenia planu pracy Rady Gminy Kuźnica	Zrealizowano.
14.	XXVI/253/23	25.01.2023	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 rok	Zrealizowano.
15.	XXVI/254/23	25.01.2023	przyjęcia planu pracy Komisji Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Kultury, Oświaty i Spraw Publicznych	Zrealizowano.
16.	XXVI/255/23	25.01.2023	przyjęcia planu pracy Komisji Planowania i Finansów	Zrealizowano.
17.	XXVI/256/23	25.01.2023	określenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu używanego do przewozu przez rodziców lub opiekunów prawnych, dzieci i uczniów niepełnosprawnych do przedszkola, szkoły lub ośrodka umożliwiającego realizację obowiązku przedszkolnego, szkolnego lub obowiązku nauki	W trakcie realizacji.
18.	XXVII/257/23	30.03.2023	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Kuźnica	Zrealizowano.
19.	XXVII/258/23	30.03.2023	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Kuźnica	Zrealizowano.
20.	XXVII/259/23	30.03.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.

21.	XXVII/260/23	30.03.2023	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
22.	XXVII/261/23	30.03.2023	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach strażakom ratownikom ochotniczej straży pożarnej	W trakcie realizacji.
23.	XXVII/262/23	30.03.2023	wyrażenia zgody na utworzenie oraz przystąpienie do Stowarzyszenia „Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny”	Zrealizowano.
24.	XXVII/263/23	30.03.2023	określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kuźnica w 2023 roku	Zrealizowano.
25.	XXVII/264/23	30.03.2023	określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych	W trakcie realizacji.
26.	XXVII/265/23	30.03.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	W trakcie realizacji.
27.	XXVII/266/23	30.03.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kuźnica	W trakcie realizacji.

28.	XXVII/267/23	30.03.2023	zasad ustalania diet radnym Gminy Kuźnica	W trakcie realizacji.
29.	XXVII/268/23	30.03.2023	ustalenia diet dla sołtysów	W trakcie realizacji.
30.	XXVII/269/23	30.03.2023	uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kuźnica na lata 2023-2027	W trakcie realizacji.
31.	XXVII/270/23	30.03.2023	określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych z terenu gminy Kuźnica	W trakcie realizacji.
32.	XXVII/271/23	30.03.2023	przystąpienia Gminy Kuźnica do realizacji Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023	Zrealizowano.
33.	XXVIII/272/23	28.06.2023	udzielenia Wójtowi Gminy Kuźnica wotum zaufania	Zrealizowano.
34.	XXVIII/273/23	28.06.2023	zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy za 2022 rok	Zrealizowano.
35.	XXVIII/274/23	28.06.2023	udzielenia Wójtowi Gminy Kuźnica absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2022 rok	Zrealizowano.
36.	XXVIII/275/23	28.06.2023	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Kuźnica	Zrealizowano.

37.	XXVIII/276/23	28.06.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.
38.	XXVIII/277/23	28.06.2023	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
39.	XXVIII/278/23	28.06.2023	powołania zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników	Zrealizowano.
40.	XXVIII/279/23	28.06.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie Komisji Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Kultury, Oświaty i Spraw Publicznych	Zrealizowano.
41.	XXVIII/280/23	28.06.2023	udzielenia pomocy finansowej Związkowi Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego z przeznaczeniem na zakup autobusu	Zrealizowano.
42.	XXVIII/281/23	28.06.2023	nadania statutów sołectw Gminy Kuźnica	Zrealizowano.
43.	XXVIII/282/23	28.06.2023	określenia rodzajów świadczeń przyznanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania	W trakcie realizacji.
44.	XXVIII/283/23	28.06.2023	określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kuźnica	W trakcie realizacji.

45.	XXVIII/284/23	28.06.2023	określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych	W trakcie realizacji.
46.	XXIX/285/23	01.09.2023	zmiany uchwały w sprawie ustalenia dopłat do taryf za dostawę wody pobranej z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków wprowadzonych do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych oraz ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy	Zrealizowano.
47.	XXIX/286/23	01.09.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.
48.	XXIX/287/23	01.09.2023	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
49.	XXIX/288/23	01.09.2023	przyjęcia stanowiska w sprawie przywrócenia Biura Obsługi Klienta PGE Obrót S.A. oraz Biura Dystrybucji PGE Dystrybucja S.A. w Sokółce	Zrealizowano.

50.	XXX/289/23	30.11.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.
51.	XXX/290/23	30.11.2023	zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
52.	XXX/291/23	30.11.2023	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	W trakcie realizacji.
53.	XXX/292/23	30/11.2023	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	W trakcie realizacji.
54.	XXX/293/23	30.11.2023	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028	W trakcie realizacji.
55.	XXX/294/23	30.11.2023	ustanowienia programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	W trakcie realizacji.
56.	XXX/295/23	30.11.2023	przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kuźnica na lata 2024-2026	W trakcie realizacji.
57.	XXX/296/23	30.11.2023	zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z	W trakcie realizacji.

			pomocy społecznej	
58.	XXX/297/23	30.11.2023	uchwalenia Programu współpracy Gminy Kuźnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	W trakcie realizacji.
59.	XXXI/298/23	27.12.2023	zmian budżetu gminy na 2023 rok	Zrealizowano.
60.	XXXI/299/23	27.12.2023	zmian w Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2023-2032	W trakcie realizacji.
61.	XXXI/300/23	27.12.2023	ustalenia dopłat do taryf za dostawę wody pobranej z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków wprowadzonych do zbiorczych urządzeń kanalizacyjnych oraz ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy	W trakcie realizacji.
62.	XXXI/301/23	27.12.2023	uchwalenia budżetu gminy Kuźnica na 2024 rok	W trakcie realizacji.
63.	XXXI/302/23	27.12.2023	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kuźnica na lata 2024-2032 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na	W trakcie realizacji.

			lata 2024-2032	
64.	XXXI/303/23	27.12.2023	uchwalenia planu pracy Rady Gminy Kuźnica na 2024 rok	W trakcie realizacji.
65.	XXXI/304/23	27.12.2023	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2024 rok	W trakcie realizacji.
66.	XXXI/305/23	27.12.2023	przyjęcia planu pracy Komisji Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Kultury, Oświaty i Spraw Publicznych	W trakcie realizacji.
67.	XXXI/306/23	27.12.2023	przyjęcia planu pracy Komisji Planowania i Finansów na 2024 rok	W trakcie realizacji.
68.	XXXI/307/23	27.12.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy	W trakcie realizacji.

Źródło: opracowanie na podstawie danych UG Kuźnica

VI. OŚWIATA I EDUKACJA, KULTURA, GOSPODARKA KOMUNALNA, AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA, ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

1. PRZEDSZKOLE

W Gminie Kuźnica działają dwie jednostki oświatowe Przedszkole w Kuźnicy oraz Szkoła Podstawowa w Kuźnicy dla których gmina jest organem prowadzącym.

1. Przedszkole.

a) Organizacja edukacji przedszkolnej

- Liczba miejsc w przedszkolu: 100
- Liczba oddziałów: 4.

Tabela 27. Informacja o organizacji przedszkola

Rok szkolny	Liczba dzieci						Liczba oddziałów
	Ogółem	do 3 lat	3-latki	4-latki	5-latki	6 latki „0”	
2021/2022	94	7	12	14	32	29	4
2022/2023	98	2	22	18	20	36	4
2023/2024	86	2	16	26	24	18	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

W wyniku rekrutacji w roku 2023 zapewniono miejsca dla wszystkich uprawnionych dzieci.

Tabela 28. Wyniki rekrutacji w roku 2023

Dzieci przyjęte na podstawie deklaracji o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego	57
Dzieci przyjęte na podstawie wniosku o przyjęcie do przedszkola	29
Razem	86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

b) Dane i wskaźniki oświatowe

Tabela 29. Dane i wskaźniki oświatowe

Wyszczególnienie	Wg. stanu na dzień 31.03.2023	Wg. stanu na dzień 30.09.2023
Liczba uczniów	91	87
Liczba oddziałów	4	4
Liczba etatów nauczycielskich	7,48	7,48
Liczba etatów administracyjnych	0,5	0,5
Liczba etatów obsługi	9,5	9,5
Uczniowie na oddział	22,75	21,75
Etaty nauczycielskie na oddział	1,87	1,87
Uczniowie na etat nauczycielski	12,17	11,63
Uczniowie na etat administracji	182	174
Uczniowie na etat obsługi	16,55	15,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 30. Zatrudnienie nauczycieli według rodzaju kwalifikacji i stopnia awansu zawodowego

Rodzaj kwalifikacji		Stopnie awansu zawodowego			
		Nauczyciel początkujący	Mianowany	Dyplomowany	
		wg. stanu nas dzień 30 września 2023	wg. stanu nas dzień 30 września 2023	wg. stanu nas dzień 30 września 2023	
Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Zatrudnieni w pełnym wymiarze	1	4	1	
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	2	0	4
		w tym etatu	1,00	0	0,48
	Razem etaty:	2,00	4	1,48	
Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata /inżyniera z przygotowaniem pedagogicznym	Zatrudnieni w pełnym wymiarze	0	0	0	
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	0	0	0
		w tym etatu	0	0	0
	Razem etaty:	0	0	0,0	
Tytuł zawodowy	Zatrudnieni w pełnym	0	0	0	

RAPORT O STANIE GMINY KUŹNICA ZA 2023 ROK

licencjata /inżyniera bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych	wymiarze				
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	0	0	0
		w tym etatu	0	0	0
	Razem etaty:		0	0	0
Pozostałe kwalifikacje	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		0	0	0
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	0	0	0
		w tym etatu	0	0	0
	Razem etaty:		0	0	0
Ogółem:	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		1	4	1
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	2	0	4
		w tym etatu	1	0	0,48
	Razem etaty:		2	4	1,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 31. Wynagrodzenia nauczycieli

	Średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela	Średnia liczba etatów nauczycieli	Suma iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli	Wydatki poniesione w 2023 r. na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust.1 ustawy	Kwota różnicy
	od 01.01 do 31.12	od 01.01 do 31.12			
1	2	3	4	5	6
nauczyciel początkujący	4777,86	2,39	137029,02	167260,49	30231,47
nauczyciel mianowany	5733,43	3,47	238740,03	242919,45	4179,42
nauczyciel dyplomowany	7326,05	1,46	128352,50	104995,57	- 23356,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 32. Zatrudnieni specjaliści w przedszkolu

Lp.	Specjalista	Wymiar etatu
1.	Logopeda	6/22
2.	Psycholog	3/22
3.	Pedagog specjalny	13/22
4.	Terapeuta pedagogiczny	1/22
5.	Terapeuta pedagogiczny/zajęcia sensoryczne	1/22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 33. Kształcenie specjalne

Lp.	Rodzaj zajęć zaleconych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego	Liczba korzystających dzieci
1.	Zajęcia rewalidacyjne	1
2.	Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne	4
3.	Zajęcia z psychologiem	3
4.	Zajęcia z pedagogiem (specjalnym)	6
5.	Terapia logopedyczna	26
6.	Zajęcia sensoryczne	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 34. Administracja i obsługa

	Liczba zatrudnionych w osobach		Liczba zatrudnionych w etatach	Średniomiesięczna wysokość wynagrodzenia ogółem
	od dnia 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r.	od dnia 1 września do 31 grudnia 2023 r.		
Pracownicy administracji	1	1	1	45383,42
Pracownicy kuchni	4	4	4	
Pozostali pracownicy obsługi	5	5	5	
Razem:	10	10	10	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 35. Zadania inwestycyjne i remonty Przedszkola w Kuźnicy

Opis inwestycji lub remontu	Koszt inwestycji lub remontu	Źródła finansowania inwestycji lub remontu
Plac zabaw	139 451,79	70 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

2. Szkoła Podstawowa

Tabela 36. Organizacja Szkoły Podstawowej

Klasa	Rok szkolny	Liczba dzieci			Liczba oddziałów
		Dziewczęta	Chłopcy	Razem	
I	2021/2022	22	13	35	2
	2022/2023	14	12	26	1
	2023/2024	17	20	37	2
II	2021/2022	13	10	23	1
	2022/2023	22	12	34	2
	2023/2024	15	12	27	1
III	2021/2022	20	20	40	2
	2022/2023	12	9	21	1
	2023/2024	24	12	36	2
IV	2021/2022	10	14	24	1
	2022/2023	19	21	40	2
	2023/2024	12	9	21	1
V	2021/2022	14	19	33	2
	2022/2023	10	14	24	1
	2023/2024	21	19	40	2
VI	2021/2022	8	6	14	1
	2022/2023	15	20	35	2
	2023/2024	10	14	24	1
VII	2021/2022	21	19	41	2
	2022/2023	8	5	13	1
	2023/2024	10	14	24	1
VIII	2021/2022	28	20	48	2
	2022/2023	21	20	41	2
	2023/2024	14	20	34	2
Razem:	2021/2022	136	121	257	13
	2022/2023	121	113	234	12
	2023/2024	121	111	232	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 37. Egzamin ósmoklasisty

	2022				2023			
	Egzamin ósmoklasisty							
	średnia szkoły %	średni a pow. %	śr. woj. podlas. %	średnia krajow a %	średnia szkoły %	średnia pow. %	śr. woj. podlas. %	średnia krajow a %
język polski	51	53	57	60	62	60	63	66
matematyka	46	54	59	57	58	48	54	53
język angielski	55	60	67	67	57	58	65	66
język rosyjski	68	67	69	65	59	51	69	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

a) Osiągnięcia edukacyjne i sportowe uczniów

Uczniowie szkoły brali udział w różnorodnych konkursach o zasięgu powiatowym i wojewódzkim, osiągnęli znaczące miejsca i wyróżnienia.

Tabela 38. Osiągnięcia konkursowe

Rodzaj konkursu	Ilość uczestników	Uzyskane tytuły
Wojewódzki Konkurs Matematyczny	9	Kwalifikacja do etapu powiatowego
IX Powiatowy Konkurs Poezji i Pieśni Żołnierskiej	1	IV miejsce w powiecie
Konkurs plastyczny pt.: „Drewno jest z lasu”	9	II miejsce w powiecie
Konkurs plastyczny pt.: „General Nikodem Sulik w karykaturze”	21	I miejsce, III miejsce i 2 wyróżnienia w powiecie
Konkurs literacki pt.: „17 sylab o Generale Nikodemie Suliku”	9	I miejsce, II miejsce, III miejsce w powiecie
Historia najnowsza Polski w poezji dzieci i młodzieży	5	2 wyróżnienia w województwie
XXIV Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Poezji A. Mickiewicza	12	8 wyróżnień w powiecie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

W 2023 roku odnotowano szereg sukcesów sportowych w lekkiej atletyce - biegi przełajowe, grach zespołowych – piłka nożna i tenis stołowy.

Tabela 39. Osiągnięcia sportowe

Rodzaj zawodów	Ilość uczestników	Uzyskane tytuły
Eliminacje powiatowe w piłce nożnej - Igrzyska Dzieci	9	I miejsce - awans
Półfinał wojewódzki w sztafetowych biegach przełajowych - Igrzyska Dzieci	7	III miejsce - awans
Finał powiatu w piłce nożnej chłopców - Igrzyska Dzieci	9	III miejsce
Finał wojewódzki w sztafetowych biegach przełajowych – Igrzyska Dzieci	7	XIV miejsce
Półfinał wojewódzki w tenisie stołowym – drużynowym – Igrzyska Młodzieży Szkolnej	3	IV miejsce - awans
Finał wojewódzki w tenisie stołowym – drużynowym – Igrzyska Młodzieży Szkolnej	3	V miejsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

b) Zajęcia pozalekcyjne

Tabela 40. Zajęcia pozalekcyjne

Lp.	Nazwa zajęć dodatkowych	Klasy, w których zajęcia były realizowane	Liczba uczniów
1.	Koło odkrywców wiedzy	I - III	80
2.	Koło programowania	III	20
3.	Zajęcia rozwijające kompetencje językowe	VII	13
4.	Zajęcia rozwijające z matematyki	VIII	20
5.	Schola	I - VIII	25
6.	Chór	I - VIII	34
7.	Szkolne koło PCK	V - VIII	29
8.	Wolontariat	VIII	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

c) Kształcenie specjalne:

Kształceniem specjalnym objęto jedenaścioro dzieci posiadających orzeczenia poradni pedagogiczno – psychologicznej ze względu na stan zdrowia. Nauczanie indywidualne przyznano jednemu uczniowi, ze względu na stan zdrowia uniemożliwiający uczęszczanie do szkoły.

d) Biblioteka:

Szkoła posiada bibliotekę, w której pracuje jeden bibliotekarz w wymiarze 20 godzin tygodniowo (0,67 etatu). Biblioteka posiada 11153 woluminy oraz 2970 podręczników. Integralną część biblioteki stanowi czytelnia z miejscem do cichej pracy, odpoczynku. W 2023 roku zaaranżowany został kąciak czytelniczy z kanapą, pufami, wymienione zostały stoliki i krzesła. Zlikwidowane zostały stanowiska komputerowe dla uczniów. Oprogramowanie było nieaktualne, a sprzęt niesprawny.

e) Świetlica szkolna:

W szkole jest zorganizowana świetlica szkolna, w której wychowawcy świetlicy realizowali łącznie 48 godzin tygodniowo (1,85 etatu). Z opieki w świetlicy korzystało 169 uczniów. Znaczna część uczęszczających do świetlicy to uczniowie klas I – III Szkoły Podstawowej. Godziny pracy szkolnej świetlicy są dostosowane do potrzeb rodziców i możliwości szkoły, tzn. w godzinach od 6.50 do 16.00.

f) Specjaliści w szkole:

Zgodnie z potrzebami uczniów, w szkole zatrudnieni są następujący specjaliści:

- ✓ pedagog szkolny - 22 godzin tygodniowo,
- ✓ doradca zawodowy – 0,75 godziny tygodniowo,
- ✓ oligofrenopedagog – 7 godzina tygodniowo,
- ✓ logopeda - 5 godzin tygodniowo,
- ✓ tyflopadaagog – 2 godziny tygodniowo,
- ✓ psycholog – 3 godziny tygodniowo,
- ✓ nauczyciel wspomagający pracę z dzieckiem autystycznym – 7 godzin tygodniowo,
- ✓ nauczyciel współorganizujący pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych – 26 godzin tygodniowo,
- ✓ nauczyciel prowadzący zajęcia socjoterapeutyczne – 2 godziny tygodniowo,
- ✓ nauczyciel prowadzący zajęcia rozwijające sprawność ruchową – 1 godzina tygodniowo,
- ✓ nauczyciel prowadzący zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne (TUS) – 1 godzina tygodniowo.

g) Projekty i programy społeczno – edukacyjne:

Szkoła aktywnie uczestniczy w ogólnopolskich programach społeczno-edukacyjnych, takich jak:

Tabela 41. Projekty i programy realizowane w szkole

Nazwa programu / projektu	Uczestnicy z klas:
Ratujemy i Uczymy Ratować	I
Umiem pływać	I - II
Programy dla szkół: Owoce i warzywa w szkole, Mleko w szkole	I - V
Akademia Bezpiecznego Puchatka	I
Bezpieczny Puchatek	I
Podziel się uśmiechem	I
Nie pal przy mnie proszę	II - III
Bieg po zdrowie	IV
Lepsza Szkoła	IV - VIII
Trzymaj formę	V - VII
Znajdź właściwe rozwiązanie	VI
Program Pierwotnej Profilaktyki Wad Cewy Nerwowej	VIII
Pomóżmy dzieciom z Afryki	IV – VIII
Warsztaty profilaktyczne "Debata" - profilaktyka alkoholowa	VII, VIII a, VIII b
Warsztaty profilaktyczne "Zagrożenia cywilizacyjne"- fonoholizm, cyberprzemoc	VI a, VI b, VII
Program profilaktyczny "Nawigacja w każdą pogodę"- profilaktyka zdrowia psychicznego	VII, VIII
Kampania "19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci" - przemoc, cyberprzemoc	IV- VIII
Warsztaty profilaktyczne "Zdrowie psychiczne - jak o nie dbać?"- profilaktyka zdrowia psychicznego.	Klasy I - III
Spektakl profilaktyczny "Chemiczna zmiana nastroju kontra pozytywne emocje bez dopalaczy"- profilaktyka dotycząca dopalaczy, narkotyków	VI a, VI b, VII, VIII a, VIII b
Warsztaty profilaktyczne "Tolerancja i szacunek - to mój wizerunek"- dbanie o dobre relacje w klasie	IV a, IV b, V
Warsztaty profilaktyczne "Przyjazna zabawa to dobra sprawa"- integracja zespołu klasowego	I, II a, II b, III

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

h) Formy wspierania uczniów

Tabela 42. Rodzaj zajęć wspomagających uczniów

L.p.	Nazwa zajęć wspomagających uczniów	Klasy, w których zajęcia były realizowane	Uczestnicy
1.	Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze z j. polskiego	II - VIII	17
2.	Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze z matematyki	II - VIII	23
3.	Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	I - VIII	26
4.	Zajęcia z tyflopedagogiem	VIII	1
5.	Zajęcia z psychologiem	I - VIII	6
6.	Zajęcia z pedagogiem	I - VIII	8
7.	Zajęcia terapii logopedycznej	I - VI	15
8.	Zajęcia rewalidacyjne	I, VIII	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 43. Stypendia szkolne

	Stypendia szkolne		
	za wyniki w nauce	za wyniki w sporcie	socjalne
Szkoła Podstawowa	63	53	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 44. Dofinansowania do posiłków

	Dofinansowanie posiłków
Szkoła Podstawowa	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

- i) Sytuacja kadrowa (struktura zatrudnienia nauczycieli, ruch kadrowy nauczycieli, wynagrodzenia nauczycieli, inne uprawnienia nauczycieli wynikające z ustawy Karta Nauczyciela, administracja i obsługa w szkole)

Tabela 45. Wskaźniki oświatowe

Wyszczególnienie	Według stanu na dzień 31.03.2023	Według stanu na dzień 30.09.2023
Liczba uczniów	232	230
Liczba oddziałów	12	12
Liczba etatów nauczycielskich	26,34	24,5
Liczba etatów administracyjnych	1	1
Liczba etatów obsługi	4	4
Uczniowie na oddział	19,33	19,17
Etaty nauczycielskie na oddział	2,20	2,04
Uczniowie na etat nauczycielski	8,81	9,39
Uczniowie na etat administracji	232	230
Uczniowie na etat obsługi	58	57,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 46. Zatrudnienie nauczycieli według rodzaju kwalifikacji i stopnia awansu zawodowego

Rodzaj kwalifikacji		Stopnie awansu zawodowego		
		Nauczyciel początkujący	Mianowany	Dyplomowany
		według stanu na dzień 30 września 2023	według stanu na dzień 30 września 2023	według stanu na dzień 30 września 2023
Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Zatrudnieni w pełnym wymiarze	3	3	13
	Zatrudnieni w niepełnym	liczba	1	7
		w tym etatu	0,39	0,53
	Razem etaty:	3,39	3,53	16,20
Tytuł zawodowy magistra bez	Zatrudnieni w pełnym wymiarze	1	0	0

przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata /inżyniera z przygotowaniem pedagogicznym	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	2	0	0
		w tym etatu	0,38	0	0
	Razem etaty:	1,38	0	0	
Tytuł zawodowy licencjata /inżyniera bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		0	0	0
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	0	0	0
		w tym etatu	0	0	0
	Razem etaty:	0	0	0	
Pozostałe kwalifikacje	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		0	0	0
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	0	0	0
		w tym etatu	0	0	0
	Razem etaty:	0	0	0	
Ogółem:	Zatrudnieni w pełnym wymiarze		4	3	13
	Zatrudnieni w niepełnym wymiarze:	liczba	3	1	7
		w tym etatu	0,77	0,53	3,20
	Razem etaty:	4,77	3,53	16,20	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Podstawą funkcjonowania szkoły są jej uczniowie – od ich liczby zależy podział na klasy, grupy, liczba obowiązkowych i dodatkowych zajęć, w tym opiekuńczych. Od liczby uczniów w szkole uzależnione są jej potrzeby kadrowe. W roku 2023 jeden nauczyciel odszedł na emeryturę. Trzech nauczycieli rozwiązało umowę o pracę na czas określony. Na podstawie mianowania zatrudniono dwie osoby. Na umowę o pracę na czas określony zatrudnionych zostało czterech nauczycieli. Na czas zastępstwa za nieobecnych nauczycieli zatrudniono jedną osobę.

Tabela 47. Wynagrodzenia nauczycieli Szkoły Podstawowej w Kuźnicy

Nauczyciele początkujący, mianowani i dyplomowani	Średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela	Średnia liczba etatów nauczycieli	Suma iloczynów średniej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli	Wydatki poniesione w 2023 r. na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy	Kwota różnicy
	Od 01.01 do 31.12	od 01.01 do 31.12			
1	2	3	4	5	6
nauczyciel początkujący	4777,86	4,26	244244,20	256598,68	12354,48
nauczyciel mianowany	5733,43	2,55	175442,96	175415,61	-27,35
nauczyciel dyplomowany	7326,05	16,03	1409238,98	1526452,76	117213,78

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Inne uprawnienia nauczycieli wynikające z ustawy Karta Nauczyciela:

- W 2023 roku urlop dla poratowania zdrowia kontynuowała jedna osoba (art. 73 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela).
- Pomoc zdrowotną dla nauczycieli (art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela) udzielono 1 osobie.

j) Administracja i obsługa

Tabela 48. Obsługa szkoły

	Liczba zatrudnionych w osobach		Liczba osób pełnozatrudnionych	Średniomiesięczna wysokość wynagrodzenia ogółem
	od dnia 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r.	od dnia 1 września do 31 grudnia 2023 r.		
Pracownicy administracji	1	1	1	26331,99
Pracownicy kuchni	0	0	0	
Pozostali pracownicy obsługi	4	4	4	

Razem:	5	5	5	
---------------	----------	----------	----------	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 49. Odprawy i nagrody jubileuszowe

	Kwota wypłaconych odpraw (zł)	Kwota wypłaconych nagród jubileuszowych (zł)
Pozostali pracownicy obsługi	25 920,00 zł	20 488,54 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

k) Informacja o bezpieczeństwie

Szkoła Podstawowa w Kuźnicy posiada monitoring wizyjny, celem którego jest podniesienie stanu bezpieczeństwa osób przebywających na terenie Szkoły Podstawowej w Kuźnicy oraz na terenie do niej przyległym. Ze względu na to, iż placówka przeznacza stosowne środki finansowe na inwestycje w kontekście prac remontowo-budowlanych, istnieje również prawnie usprawiedliwiony cel rejestracji zdarzeń w zakresie kradzieży oraz dewastacji mienia. System rejestracji takich zdarzeń umożliwi identyfikację sprawców oraz odzyskanie potencjalnie utraconego mienia. Budynek Szkoły i posesja szkolna są pod nadzorem 4 kamer zewnętrznych oraz 12 kamer wewnętrznych. Dane z monitoringu są zapisywane i przechowywane przez okres 14 dni na dwóch twardych dyskach, które znajdują się zamkniętym pomieszczeniu w szkole. Dostęp do wszystkich funkcji rejestratora ma Dyrektor Szkoły i obsługa informatyczna.

l) Baza sportowa

Szkoła dysponuje salą gimnastyczną o powierzchni 280,50 m² oraz mniejszą o powierzchni 78,8 m². Na powierzchnię terenów sportowych w obrębie szkoły, która łącznie wynosi około 5000 m², składają się: boisko do piłki nożnej, boisko do piłki ręcznej, boisko do koszykówki, boisko do siatkówki, bieżnie proste, bieżnie okólne, skocznie i rzutnie. Teren przeznaczony na kort tenisowy został zaadoptowany na plac zabaw dla dzieci przedszkola i szkoły. Boisko wielofunkcyjne ma sztuczną nawierzchnię, natomiast bieżnie wymagają przeprowadzenia gruntownych prac wykończeniowych. Uzupełnieniem bazy sportowej jest plac zabaw oraz siłownia. Poza czasem wykorzystywanym przez szkołę, z boisk mogą korzystać inni mieszkańcy Kuźnicy.

m) Zadania inwestycyjne i remonty

Tabela 50. Inwestycje i remonty

Opis inwestycji lub remontu	Koszt inwestycji lub remontu	Termin oddania inwestycji do użytku	Źródła finansowania inwestycji lub remontu
Zakup wykładziny i mebli do gabinetu pedagoga szkolnego	3.703,75	Styczeń 2023	Środki własne Gminy Kuźnica
Zakup 2 telewizorów XIAOMI Mi 55" LED	3.919,30	Kwiecień 2023	Środki własne Gminy Kuźnica
Zakup mebli do biblioteki szkolnej (biurko, krzesło, dywan)	3.152,48	Maj 2023	Środki własne Gminy Kuźnica
Zakup ławek przed szkołą	2.547,00	Sierpień 2023	Środki własne Gminy Kuźnica
Renowacja podłóg w salach lekcyjnych i na korytarzach	6.901,37	Sierpień 2022	Środki własne Gminy Kuźnica
Zakup 3 monitorów interaktywnych AVTek TS 7 86"	24.000,00	Grudzień 2023	Środki własne Gminy Kuźnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

n) Dowożenie uczniów

Dowożenie uczniów do szkół jest zadaniem gminy wynikającym z art. 39 Ustawy Prawo Oświatowe:

- Dowóz uczniów do placówek oświatowych w Gminie Kuźnica zapewnia firma MPJ Białystok. Łączny koszt dowożenia uczniów w 2023 roku wyniósł 341443,12 zł, w tym za okres: I-VI.2023 r. – 130757,70,58 zł oraz IX-XII.2023 r. – 210685,42 zł;
- Na podstawie porozumienia pomiędzy Gminą Kuźnica a Powiatem Sokólskim zorganizowano dowóz uczniom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sokółce, łączny koszt (za okres: I-VI.2023 r. 16420,58 zł oraz IX-XII.2023 r. 11868,34 zł) wyniósł 28288,92 zł;

Tabela 51. Dowożenie uczniów w 2023 r.

Wychowankowie przedszkola		Uczniowie klas I-IV szkoły podstawowej		Uczniowie klas V-VIII szkoły podstawowej		Uczniowie niepełnosprawni	
I-VI	IX-XII	I-VI	IX-XII	I-VI	IX-XII	I-VI	IX-XII

Liczba uczniów dowożonych na koszt gminy	34	30	71	70	63	61	5	5
Rodzice ze zwrotem kosztów	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Tabela 52. Formy kształcenia, na które było przyznane dofinansowanie

Studia podyplomowe	Liczba nauczycieli	Przyznana kwota dofinansowania
– Edukacja i rehabilitacja osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, – Pedagogika korekcyjna z integracją sensoryczną.	1	1500,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

o) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2023 r.

Realizując zadania wynikające z przepisów prawa wyodrębniane są co roku środki w budżetach szkoły i przedszkola na realizację doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zasady finansowania doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli uregulowane są art.70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz. U. z 2019 poz. 1653).

Na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2023 roku przeznaczono 21713,00 zł. Środki te zostały przekazane do dyspozycji dyrektorom placówek oświatowych, do rozdysponowania zgodnie z priorytetami i kryteriami zawartymi w Zarządzeniu nr 284/23 Wójta Gminy Kuźnica z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2023 roku zatrudnionych w szkole i przedszkolu prowadzonych przez Gminę Kuźnica. Tabela 55. Dowożenie uczniów w 2021 r.

p) Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Na podstawie art. 122 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku (Dz. U. 2023 poz. 900 ze zm.) pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów

kształcenia. Wójt Gminy Kuźnica, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w przywołanym powyżej artykule ustawy przyznaje dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w tym w sprawie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych w zakresie nauki zawodu oraz w zakresie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

q) Wydatki na oświatę

Budżet Gminy wydatkuje na cele oświatowe środki, głównie na: wynagrodzenia i pochodne od nich, utrzymanie pomieszczeń szkolnych, ogrzewanie, wodę i energię w placówkach oświatowych. Gmina otrzymuje z budżetu państwa subwencję oświatową w wysokości uzależnionej od liczby uczniów uczęszczających do szkoły i przedszkola.

Tabela 53. Wydatki na oświatę i wychowanie

	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Subwencja oświatowa	2 945 779,00	2 891 420,00	2 792 021,00	3 157 795,00	3 336 600,00
Dotacje	161 802,62	173 225,99	198 863,55	213 603,84	153 959,68
Budżet gminy	1 676 308,05	1 222 038,01	1 358 942,87	1 742 339,15	2 268 520,27
Wydatki na oświatę i wychowanie	4 783 889,67	4 286 684,00	4 349 827,87	5 113 738,00	5 759 079,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

3. KULTURA

GOKiS jest samorządową instytucją kultury, której statutowym przedmiotem działalności jest rozbudzanie i zaspakajanie potrzeb, zainteresowań i aspiracji kulturalnych mieszkańców gminy. GOKiS dysponuje również Świetlicą Wiejską w Klimówce. Na dzień 31 grudnia 2023 r. w GOKiS zatrudnionych było czterech pracowników etatowych (dyrektor, pracownik biurowy - instruktor kulturalno - oświatowy, sprzątaczką – 3/4 etatu oraz palacz w Świetlicy Wiejskiej w Klimówce – 1/2 etatu). Kolejną grupę pracowników stanowili instruktorzy zatrudnieni na umowę zlecenie: instruktor tańca, instruktor nauki gry na instrumentach oraz dyrygent chóru.

Zajęcia prowadzone przez GOKiS w Kuźnicy umożliwiają różnym grupom społecznym i wiekowym uczestnictwo w kulturze, a tym samym rozwój zainteresowań i zdolności artystycznych. Tygodniowy rozkład zajęć w 2023 r. obejmował: zajęcia taneczne dla przedszkolaków, dzieci i młodzieży, zajęcia plastyczno - kreatywne dla dzieci, lekcje nauki gry na gitarze, ukulele i pianinie oraz naukę śpiewu w chórze. W okresie sprawozdawczości Kapela Retro Band we współpracy z GOKiS realizowała projekt „Zatańcz z zespołem Retro Band” skierowany do mieszkańców gminy Kuźnica. W ferie i w okresie wakacyjnym zostały zorganizowane warsztaty tematyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kuźnica, w których wzięło udział 60 osób. Zajęcia były prowadzone przez instruktorów GOKiS.

Działalność GOKiS finansowana jest z dotacji udzielanej corocznie z budżetu Gminy Kuźnica. Ponadto, GOKiS może uzyskiwać środki finansowe i składniki majątkowe z wpływów z własnej działalności, dotacji z budżetu państwa, wpływów z najmu i dzierżawy składników majątku oraz innych źródeł.

Tabela 54. Dotacje i środki pieniężne na działalność GOKiS

Lp.	Nazwa	Kwota (zł)
1.	Dotacja podmiotowa z budżetu Organizatora	350 000,00 zł
2.	Wynajem sali w GOKiS w Kuźnicy	8 483,00 zł
3.	Wynajem Świetlicy Wiejskiej w Klimówce	3 200,00 zł
4.	Wpływy uzyskane z prowadzonej działalności (zajęcia, warsztat, cegiełki)	28 571,00 zł
5.	Dotacja z GKRPAiPN	23 492,00 zł
Podsumowanie		413 746,00 zł

Źródło: dane GOKiS w Kuźnicy

Tabela 55. Wydatki GOKiS na zajęcia w ramach prowadzonej działalności

Lp.	Nazwa	Kwota (zł)
1.	Zajęcia taneczne	29 440,00 zł
2.	Dyrygent chóru	21 060,00 zł
3.	Nauka gry na instrumentach	27 620,00 zł
4.	Klub Koło Emerytów i Rencistów	16 943,00 zł
5.	Koszty drobnych imprez	9 749,06 zł
Podsumowanie		104 812,00 zł

Źródło: dane GOKiS w Kuźnicy

W 2023 r. GOKiS we współpracy z różnymi instytucjami zorganizował różne imprezy kulturalne i wydarzenia:

Tabela 56. Wydarzenia i imprezy kulturalne

Lp.	Nazwa
1.	„Kuźnickie kolędowanie”
2.	Ferie w GOKiS - warsztaty „slime” - warsztaty robienia mydełek - warsztaty modelarskie - warsztaty z psychologiem - warsztaty kulinarne
3.	Spotkanie z okazji Dnia Kobiet
4.	„Wiosenna wystawa rękodzieła”
5.	Dwudniowe warsztaty robienia palm
6.	Sprzątanie Świata z okazji Dnia Ziemi
7.	Warsztaty wyplatania wianków na obchody Oktawy Bożego Ciała
8.	Festyn „Wakacyjna zabawa dla dzieci i dyskoteka pod gwiazdami”
9.	„Zaśpiewaj z Kuźnią Głosów” - otwarta próba chóru
10.	Wakacyjne warsztaty w GOKiS I TYDZIEŃ: Warsztaty makramy Warsztaty ceramiczne Kino sferyczne Wizyta w Placówce Straży Pożarnej II TYDZIEŃ: Warsztaty kreatywne wykonanie latawców Warsztaty przyrodnicze - pszczoły nasi przyjaciele Wizyta w Placówce Straży Granicznej III TYDZIEŃ: Wyjazd do kina do Sokółki i na lody Warsztaty kulinarne

	Zakończenie warsztatów: dzień sportu + ognisko
11.	Kino sferyczne
12.	Dożynki Gminne 2023r”
13.	Warsztaty bożonarodzeniowe
14.	„Spotkanie Świąteczne”.

Źródło: dane GOKiS w Kuźnicy

Ponadto GOKiS brał udział w organizacji obchodów świątecznych takich jak:

- obchody 3 Maja – Święto Konstytucji
- obchody 15 sierpnia- Święto Wojska Polskiego,
- obchody Bitwy Niemeńskiej
- obchody 1 listopada- Dzień Zmarłych,
- obchody 11 listopada- Narodowy Dzień Niepodległości,

Biblioteka Publiczna Gminy Kuźnica posiada status instytucji kultury i jest wpisana do rejestru instytucji kultury (nr i data wpisu: 1/97; 14 października 1997). Mieści się przy ulicy Sokólskiej 41/1. Jest to budynek, w którym na parterze znajduje się również Ośrodek Zdrowia.

Biblioteka jest podzielona na dwie części: wypożyczalnia (2018) i czytelnia (2022). W wypożyczalni na otwartej przestrzeni mieści się literatura polska i obca oraz literatura niebeletrystyczna. W oddzielnym pomieszczeniu znajduje się literatura dla dzieci i młodzieży wraz z kolorowym kąciem dla najmłodszych. Biblioteka posiada „odrębne miejsca” dla czytelnika. W czytelni w ramach inwestycji wykonano kompleksowy remont pomieszczeń, nową instalację elektryczną i internetową, wymieniono sanitariaty, okna i drzwi. Zakupiono: nowy regał na książki, stoliki, krzesła, podpórki na gazety oraz sufitowy uchwyt do projektora. Czytelnia wyposażona jest również w komputery i drukarkę 3D. Pomieszczenia wypożyczalni i czytelni są klimatyzowane. Znajdują się naprzeciw siebie.

Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą i inwestycje

Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 – 9000 zł – zakup książek

Bank Spółdzielczy w Sokółce - 300,00 zł- organizacja Narodowego Czytania 2023

Nadleśnictwo Czarna Białostocka – 40 szt. świerków – Bożonarodzeniowa zbiórka krwi 2023 (drzewka otrzymali krwiodawcy)

Organizacja imprez bibliotecznych m.in.:

- wieczór autorski z Henrykiem Januszkiewiczem,
- spotkanie z Genowefą Freling (obchody upamiętniające Sybiraków z naszej gminy),
- spotkanie autorskie z Mają Strzałkowską dla uczniów Szkoły Podstawowej,
- Narodowe Czytanie pod honorowym patronatem Pary Prezydenckiej,
- pierwsza zbiórka krwi w Kuźnicy „pomiędzy książkami”
- konkurs na stworzenie wzoru graficznego karty bibliotecznej, turniej gier planszowych,
- lekcje biblioteczne organizowane w siedzibie biblioteki dla przedszkolaków.

Współpraca:

- z Kołem Gospodyń Wiejskich w Klimówce podczas wydarzeń organizowanych przez bibliotekę
- z Placówką Straży Granicznej w Kuźnicy podczas obchodów bitwy niemeńskiej (nawiązanie kontaktu i udział prawnuka Gustawa Truskolaskiego w obchodach oraz przekazanie do biblioteki kopii pamiątek po generale będących w posiadaniu rodziny),
- Szkołą Podstawowa w Kuźnicy i Przedszkolem w Kuźnicy (udział i współorganizacja wydarzeń czytelniczych dla dzieci i młodzieży)

Współpracujemy z rodzinami i opiekunami osób starszych dobierając dla osób niedowidzących książki z odpowiednią czcionką. Obecnie w zbiorach biblioteki jest 108 woluminów z dużą czcionką z serii „Wielkie Litery”. Posiadamy w swoich zbiorach także audiobooki (284 jednostki inwentarzowe) również z myślą o osobach niedowidzących. Jeśli chodzi o fizyczny dostęp osób niepełnosprawnych do biblioteki to niestety jest on nadal utrudniony ze względu na barierę architektoniczną jaką są schody. Zamontowaliśmy na nich taśmy antypoślizgowe. Staramy się rozwiązywać ten problem na miarę własnych możliwości. Osobom starszym i schorowanym znosimy książki na

parter. Z myślą również o osobach ze specjalnymi potrzebami powstała usługa *Książka w skrytce*. Czytelnicy są z nami w stałym kontakcie telefonicznym, a tym najbardziej potrzebującym dostarczamy książki do domu.

Biblioteka posiada stronę internetową dostosowaną do użytku osób niepełnosprawnych. W 2020 roku pracownica biblioteki została powołana na koordynatora ds. dostępności w naszej instytucji.

Rysunek 2. Wskaźniki funkcjonalności biblioteki w 2023 roku

6041	• liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
3,28	• liczba tytułów czasopism bieżących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
200,5	• liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
3,32	• liczba nabytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych w %
4,14	• liczba ubytków w stosunku do liczby zbiorów bibliotecznych w %
89,16	• zbiory opracowane komputerowo w stosunku do ogólnej liczby zbiorów w %
0,04	• powierzchnia biblioteki dostępna dla użytkowników w przeliczeniu na mieszkańca
2,74	• liczba publicznie dostępnych stanowisk komputerowych do Internetu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
48	• liczba godzin w tygodniu, w których dostępne są usługi biblioteczne
0,55	• personel w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
2,5	• wypożyczenia w przeliczeniu na mieszkańca
0,1	• wykorzystanie zbiorów w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca
0,4	• aktywność wykorzystania zbiorów (obróć)
0,1	• liczba pobranych dokumentów z zasobów elektronicznych w przeliczeniu na mieszkańca
1,2	• odwiedziny fizyczne w bibliotece w przeliczeniu na mieszkańca
0,5	• odwiedziny wirtualne w przeliczeniu na mieszkańca
41	• udział użytkowników w imprezach bibliotecznych organizowanych przez bibliotekę w sposób tradycyjny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
14	• procent populacji docelowej objętej usługami
61,9	• koszt w przeliczeniu na odwiedziny w bibliotece

0,13	• stosunek wydatków na gromadzenie zbiorów do kosztów personelu
510,9	• wydatki biblioteki w przeliczeniu na użytkownika
4,9	• wydatki na zbiory elektroniczne jako procent wydatków na gromadzenie zbiorów
6,58	• wydatki na zbiory biblioteczne w przeliczeniu na mieszkańca
7	• usługi sieciowe i/lub interaktywne
27	• liczba godzin udziału w szkoleniach zawodowych w przeliczeniu na pracownika biblioteki
50,0	• wykwalifikowani pracownicy biblioteki jako procent wszystkich pracowników działalności podstawowej
0,5	• procent budżetu organizatora przeznaczony na bibliotekę
3,4	• procent budżetu biblioteki uzyskany ze specjalnych grantów lub dochodów własnych

Źródło: opracowanie Biblioteka Publiczna Gminy Kuźnica

4. GOSPODARKA KOMUNALNA

Działalność Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy w roku 2023 polegała na realizacji zadań statutowych, jakimi są zaspokojenie bieżących i nieprzerwanych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Do zadań tych należy zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Kuźnica w szczególności zaopatrzenie mieszkańców w wodę i odprowadzania ścieków oraz utrzymanie we właściwym stanie technologiczno-sanitarnym infrastruktury wodno-kanalizacyjnej Gminy. W ramach tych zadań Zakład usuwał awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, realizował wykonawstwo przyłączy wodno-kanalizacyjnych dla mieszkańców.

W 2023r. Urząd Gminy Kuźnica, mając na uwadze Ustawę z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zakupił beczkę o pojemności 5m³ do opróżniania zbiorników bezodpływowych od mieszkańców gminy. Dzięki temu zakład

rozszerzył swoją działalność o wywóz nieczystości ciekłych bytowych. W 2023r. podpisano z mieszkańcami Gminy Kuźnica 98 umów.

Działalność Zakładu w kwestii odbiorów odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Kuźnica została ograniczona do wywozu odpadów komunalnych z firm z terenu gminy. Na dzień 31 grudnia 2023 roku zatrudnienie w Zakładzie wynosiło 10 osób. Zakład dodatkowo zaangażowany jest w odbiór i rejestrację odpadów od mieszkańców Gminy w PSZOK-u zlokalizowanym na terenie Bazy Zakładu przy ulicy Rolnej w Kuźnicy.

W I kwartale 2023 roku oddano do użytkowania zmodernizowaną przepompownię ścieków położoną przy ulicy Sidrzańskiej, jako rezerwowe rozwiązanie do tłoczni ścieków położonej w tej samej lokalizacji.

Investycja pozwoliła na ciągły odbiór ścieków od mieszkańców Kuźnicy.

Priorytetem działalności Zakładu jest zapewnienie ciągłości dostaw wody o jak najwyższych parametrach jakościowych zgodnych z wymaganiami przepisów prawa oraz nieprzerwany odbiór ścieków komunalnych z poszanowaniem środowiska naturalnego oraz uzyskania swoimi działaniami jak najbardziej pozytywnego wpływu na środowisko.

Zbiorowe zaopatrzenie gminy w wodę realizowane jest w oparciu o dwa istniejące ujęcia w miejscowościach Kuźnica i Kuścińce. W miejscowości Kuźnica pobiera się wodę z dwóch studni, gdzie poddawana jest procesowi uzdatniania polegającym na wytrąceniu z wody zwiększonej ilości żelaza. Woda z ujęcia w Kuścińcach jest bezpośrednio tłoczona do sieci i dostarczana mieszkańcom poprzez infrastrukturę wodociagową.

W 2023r. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy przeprowadził przegląd i naprawę agregatów pompowych wraz próbami na stanowisku diagnostycznym na hydroforni w Kuścińcach i hydroforni w Kuźnicy.

Badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne wody oraz ścieków oczyszczonych wykonywane są w akredytowanym laboratorium J.S. Hamilton Poland S.A.

Zakład w ramach swojej działalności wykonuje budowę przyłączy wodociagowych dla wnioskujących mieszkańców poszczególnych gospodarstw domowych. W ciągu tego roku Zakład wykonał 5 przyłączy wodociagowych oraz 2 przyłącza kanalizacyjne na łączną kwotę 53 tys. zł. W miarę możliwości finansowych Zakład zakupił 22 wodomierzy wraz z nakładką radiową do zdalnego odczytu oraz plomby i na koniec roku zainstalował ich 52 sztuki. Zdalny odczyt wskazań wodomierzy znacznie ułatwia i przyspiesza pracę pracowników sekcji wodociagowej.

Zmodernizowana w 2021r. Oczyszczalnia ścieków przyczyniła się do zapobiegania zanieczyszczeniom wód powierzchniowych oraz ochrony stanu ekologicznego wód Gminy

Kuźnica. Nastąpiło znaczące usprawnienie systemu oczyszczania ścieków, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz zagospodarowanie osadów ściekowych, które dzięki nowoczesnym metodom przetwarzania zostają zagospodarowane jako pełnowartościowy nawóz między innymi do upraw rolniczych. Wszystkie powyższe działania zapewniają mieszkańcom Gminy odpowiednie warunki bytowo – gospodarcze przy zachowaniu pozytywnego wpływu na środowisko naturalne.

Dzięki modernizacji i rozbudowie oczyszczalni ścieków oraz modernizacji tłoczni została zoptymalizowana gospodarka energetyczna i osadowa oczyszczalni ścieków, zminimalizowane zostało ryzyko awarii systemu kanalizacyjnego. Zamiennosc funkcjonowania tłoczni i przepompowni ścieków oraz sprzęgnięcie ich pracy w cyklu automatycznym spowodowała, że przepompownia pracuje nieprzerwanie i w sposób bezawaryjny odbiera ścieki socjalne od mieszkańców, Proces oczyszczania ścieków jest zautomatyzowany i nie wymaga już stałego zaangażowania pracowników, a sterowanie jego przebiegiem może się odbywać z poziomu smartfona. Wszystkie powyższe działania przyczynią się do poprawy stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie obsługiwanym przez Zakład.

Przy rosnących cenach za energii elektrycznej priorytetem dla Zakładu jest dbanie o jak najmniejsze zużycie prądu. Koszt energii elektrycznej za 2023r. wyniósł 201.504,28 zł, co stanowi dla Zakładu znaczny problem finansowy.

W celu częściowego obniżenia kosztów związanych z pobieraną energią elektryczną została wybudowana instalacja fotowoltaiczna przy oczyszczalni ścieków o mocy 50 kW. W roku 2023 instalacja fotowoltaiczna wyprodukowała ok 40.000 kWh energii elektrycznej przy czym do sieci zostało wprowadzone 11743 kWh. Reszta wyprodukowanej energii została zużyta na potrzeby własne.

Tabela 57. Pobory wody z ujęć Kuźnica i Kuścińce w latach 2022 oraz 2023

Kwartał	Kuźnica: pobór wody /uzdatn.,strata (m3)		Kuścińce: pobór /uzdatn.,strata (m3)	
	2022 rok	2023 rok	2022 rok	2023 rok
I	24 186 / 7 343	20 636/9 116	12 954 / 5 238	8 437/2905
II	25 470 /8 233,4	27 942/13 336	20 222 /11 978	12 562/2 225
III	26 381 /7 156,1	31 373/14 770	24 575 /17 379	20 924/7 990
IV	15120	19 042/6 241	22 439 /14 3	16 429/7 083
(suma)	91 157 / 23 405	98 993/43 463	80 190 / 48 930	58 352/20 203

Źródło: opracowanie ZGKiM w Kuźnicy

Tabela 58. Zestawienie sprzedaży wody w poszczególnych kwartałach roku 2023 z podziałem na odbiorców indywidualnych i zakłady pracy

	I kw. m3/zł	II kw. m3/zł	III kw. m3/zł	IV kw. m3/zł
Mieszkańcy	17320,9/ 47805,69	27060,9/74 688,09	31288,9 / 94969,58	18677,9 /67617,69
Firmy	2427/9 430,92	2037/ 7 948,09	3537 / 14 659,94	3533,59 / 15 022,50

Źródło: opracowanie ZGKiM w Kuźnicy

Tabela 59. Zestawienie kosztów dostarczania wody z wodociągu Sokółka w 2023 roku

Miesiąc.	Ilość zakupionej wody (m3)	Koszt zakupu netto (zł)
Styczeń	1393	4833,71
Luty	1276	4427,72
Marzec	1394	4837,18
Kwiecień	1167	4049,49
Maj	1718	5961,46
Czerwiec	2546	8834,62
Lipiec	2828	9895,27
Sierpień	2081	7283,50
Wrzesień	1851	6478,50
Październik	3293	11525,50
Listopad	2457	8599,50
Grudzień	2346	8211,00
RAZEM ROK 2023:	24 350,00	84 937,45

Źródło: opracowanie ZGKiM w Kuźnicy

W okresie od 01.01.2023r. do 01.07.2023r. obowiązywała cena 3,47 zł/m³ netto. Od 02.07.2023r. do 31.12.2023r. obowiązywała cena 3,50zł/m³ netto.

Ceny za 1m³ zakupionej wody wynikają z Aneksu nr 1 z dnia 29.06.2021r. do umowy nr 100189/2008 z dnia 27.03.2009r. zawartej z Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce.

Działalność Zakładu w kwestii odbiorów odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy Kuźnica w roku 2023 została ograniczona do wywozu odpadów komunalnych z firm z terenu gminy. Zakład dodatkowo zaangażowany jest w odbiór i rejestrację odpadów od mieszkańców Gminy w PSZOK-u zlokalizowanym na terenie Bazy Zakładu przy ulicy Rolnej w Kuźnicy.

Wojna w Ukrainie oraz próby nielegalnego forsowania przez uchodźców granicy wschodniej doprowadziły do zamknięcia przejścia granicznego w Kuźnicy. Spowodowało

to drastyczny spadek obrotów podmiotów gospodarczych zarabiających na handlu z firmami i obywatelami Białorusi.

Wielomiesięczne utrzymywanie się gospodarczej stagnacji, zakaz przemieszczania się w obszarze przygranicznym zmusiło część firm funkcjonujących na terenie gminy do zamknięcia działalności. Finansowo stratę w zakresie gospodarki odpadami poniósł również Zakład, ponieważ spadła ilość odbieranych odpadów oraz pozyskiwanych surowców wtórnych.

W tej sytuacji Zakład utrzymuje obie posiadane śmieciarki w stanie sprawności technicznej czekając na ożywienie gospodarcze.

Oprócz działań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi zakład realizuje działania związanymi z zagospodarowanie odpadów wytworzonych w gminnej oczyszczalni ścieków tj. skratek i osadów ściekowych.

W okresie zimowym tj. w I i IV kwartale 2023 roku Zakład realizował działania z zakresu zimowego utrzymania dróg i ulic zapewniając bezpieczeństwo ruchu środków transportu oraz pieszych, przejezdność ulic i dróg. W tym zakresie wykonywane były czynności związane z oczyszczaniem jezdni ze śniegu oraz zwalczaniem oblodzenia dróg i ulic poprzez rozsiewaniem soli drogowej przy użyciu rozsiewacza.

W okresie wiosenno – letnim Zakład wykonywał profilowanie gruntowych dróg gminnych równiarką drogową. Prace te miały na celu likwidację wybojów, ubytków i kolein, dokonanie korekty profilu poprzecznego drogi dla poprawy warunków ruchu i umożliwienia swobodnego odpływu wody z korony dróg oraz wykaszenie poboczy dróg. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy działa jako zakład budżetowy. Zakład utrzymuje się przede wszystkim ze sprzedaży wody i opłat za utylizację ścieków. Oprócz zadań z tym związanych Zakład uzyskuje też dochody z usług wykonywanych posiadany sprzętem. Przede wszystkim wykonuje odpłatnie na zlecenie mieszkańców przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne, wynajmuje posiadany sprzęt do świadczenia usług tak mieszkańcom gminy, jak i firmom działającym na terenie gminy.

Przy sprzedaży wody i pobieraniu opłat za przyjęcie ścieków Zakład musi się posługiwać taryfami zatwierdzonymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Decyzją nr KWT.70.141.2023 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z dnia 31.07.2023r., nastąpiła podwyżka cen wody i ścieków dla mieszkańców Gminy Kuźnica. Obecnie cena za m³ wody dla gospodarstw domowych wynosi 3,64zł/netto, dla firm 4,39zł/netto, opłata abonamentowa dla tych grup jest taka

sama i wynosi 5,00zł/netto. Cena za usługę odprowadzania ścieków dla gospodarstw domowych wynosi 5,72 zł/netto zaś dla firm 7,91 zł/netto. Obecne stawki obowiązują przez okres 12 m-cy tj. od 25.08.2023r. do 24.08.2024r., następnie nastąpi zmiana cen na kolejne 12 m-cy.

Nowa taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków będzie obowiązywała na terenie gminy Kuźnica przez okres 3 lat.

Dodatковым dochodem w roku 2023 dla Zakładu było dostarczanie wody dla jednostek stacjonujących na granicy państwa.

Niekorzystne zjawiska mające miejsce w regionie oraz w gospodarce całego kraju zaczęły oddziaływać na sytuację finansową Zakładu. Wzrost cen materiałów i usług w stopniu znacznie przekraczającym poziom inflacji, stagnacja gospodarcza w regionie, a co za tym idzie mniejsza sprzedaż wody i mniejsze zainteresowanie usługami odbiły się niekorzystnie na finansach Zakładu. Zakład płaci coraz wyższe rachunki za prąd i części oraz materiały używane do usuwania awarii sieci wodociągowej, co spowodowało powstanie ujemnego wyniku finansowego.

Ograniczenia swobody gospodarczej związane z trwającą na Ukrainie wojną, kryzysem uchodźczym oraz zamknięcie przejścia granicznego spowodowały, że teren Gminy Kuźnica przestał być atrakcyjny dla firm i osób prowadzących działalność gospodarczą.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy w roku 2023 uzyskał przychód o ok. 320 tys. zł niższy niż rok wcześniej, rosnąca inflacja, wzrost cen materiałów, usług i energii elektrycznej spowodowały, że koszty w stosunku do roku 2022 wzrosły o 2 tys. - strata z roku 2022 wynosiła -61 tys.

Przychód za rok 2023 wyniósł 1 542 726,93 zł, koszty ogółem 1 824 105,50 zł, zaś wynik finansowy: - 158 842,01 zł.

Tabela 60. Szczegółowe zestawienie kosztów działalności bieżącej Zakładu za lata 2022 i 2023

Wyszczególnienie kosztów	2022 r (zł)	2023 r (zł)
Amortyzacja	2 904,72	2 006,64
Zużycie materiałów i energii	790 912,39	486 820,57
Usługi obce	135 171,91	128 685,49
Podatki i opłaty	113 910,46	158 114,50
Wynagrodzenia	573 305,88	719 235,23
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników.	138 468,66	163 369,84
Pozostałe koszty rodzajowe	13 494,87	12 819,68

Wartość sprzedanych towarów i materiałów	122 815,24	130 072,79
Środki na inwestycje	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	1 083,98	103 462,27
Koszty finansowe	35 219,24	24 546,00
Razem koszty	1 927 287 ,35	1 929 133,01

Źródło: opracowanie ZGKiM w Kuźnicy

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 27 października 2022 r o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych

Zakupiono sumarycznie węgla kamiennego w roku 2022 – 205.840 t, w rozbiciu na asortymenty:

- węgiel groszek – 76.660 t
- węgiel orzech - 129.240 t

Na dzień 31.12.2023 zarejestrowano 60 transakcji mieszkańców Gminy, odebrano węgla – 99 t, w rozbiciu na asortymenty :

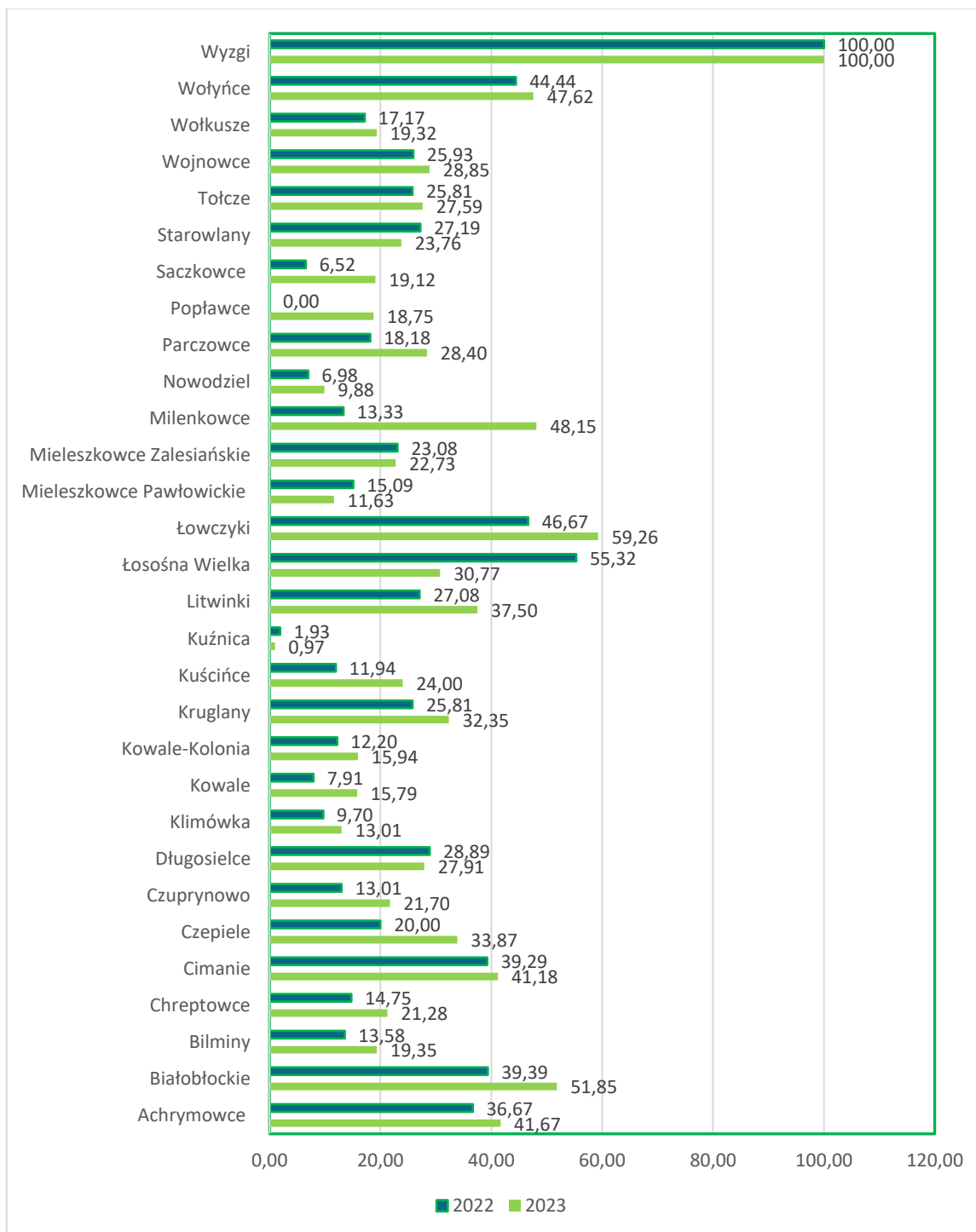
- węgiel groszek – 35 t
- węgiel orzech - 64 t

5. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Aktywność obywatelska przejawia się nie tylko w określonych działaniach na rzecz dobra wspólnego, ale jest także funkcją określonych postaw osadzonych w tradycji społecznej, nacechowanych tolerancją, zaufaniem, wymagających swoistej odwagi i nierzadko rezygnacji z własnych, partykularnych interesów na rzecz interesów wspólnych.

Jednym z przejawów aktywności lokalnej jest udział w zerbraniach sołeckich. Frekwencja w wyborach sołeckich utrzymuje się na wysokim poziomie m.in. w sołectwie Białobłockie, Wołyńce, Łowczyki, Cimanie, podobnie jak w 2022 r. W większości sołectw w 2023 r. frekwencja była wyższa niż w 2023 r. Sołectwo Kuźnica zanotowało najniższą frekwencję w wyborach sołeckich (0,97%).

Wykres 8. Frekwencja w zebraniach sołeckich w Gminie Kuźnica

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kuźnica

Znaczący wkład w pozytywne przemiany społeczne na wsi, w dużym stopniu, wnoszą Koła Gospodyń Wiejskich, które mają ponad 100-letnią tradycję. KGW stanowią jedną z organizacji najbardziej rozpowszechnioną, trwałą i nieprzerwanie aktywną na

obszarach wiejskich. Koła mają szczególną zasługę w działaniach na rzecz poprawy poziomu życia na wsi poprzez podtrzymywanie tradycji kulturowych i folklorystycznych¹.

Na terenie Gminy Kuźnica funkcjonują trzy koła: Koło Gospodyń Wiejskich w Klimówce „Klimowieckie Klimaty”, Koło Gospodyń Wiejskich w Cimaniach „Magiczne Cimanie” oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Popławcach. Istotą działalności Kół jest wspólne spotkanie przy kawie czy herbacie połączone z konkretnym tematem, jak np.: przepisy na pieczenie chleba, organizacja imprez kulturalnych, przygotowywanie potraw regionalnych, aktywny udział w dożynkach gminnych, pomoc w organizacji okolicznościowych imprez, jak m.in. chrzty, stypy itp. Koła Gospodyń Wiejskich wnoszą duży wkład w poprawę warunków życia na wsi, a przede wszystkim w społeczny rozwój wsi oraz w aktywizację lokalnej społeczności.

Organizacje pozarządowe, nazywane też organizacjami Trzeciego Sektora (albo trzeciego sektora), organizacjami non profit, NGO (non governmental organisation), a kiedyś po prostu organizacjami społecznymi. Te organizacje to fundament społeczeństwa obywatelskiego². Na terenie Gminy Kuźnica współpracują z samorządem lokalnym dwie organizacje:

- 1) Stowarzyszenie Ludowego Zespołu Muzycznego Retro Band
- 2) Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Białostocka

6. ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH W SEKTORZE SAMORZĄDOWYM (SZKOLENIA, STUDIA)

Bardzo ważną kwestią w sektorze samorządowym są zasoby ludzkie. Zasoby ludzkie, które należy rozumieć jako aktywność, umiejętności, wiedzę, wartości, postawy i motywacje zatrudnionych ludzi. Samorządy mają możliwość inwestowania w rozwój swoich pracowników. Dzięki temu wzmacniają, jak również poszerzają potencjał, kompetencje oraz ich umiejętności. Inwestowanie w rozwój zasobów ludzkich pracowników podnosi jakość świadczonych przez nich usług.

Należy kłaść istotny nacisk na rozwój zasobów ludzkich. W Urzędzie Gminy Kuźnica pracownicy nieustannie korzystają z różnych form szkoleń, wyjazdów, na których wymieniają doświadczenia, a także podnoszą kwalifikacje i umiejętności. W 2023

¹ Barbara Chmielewska, Zagadnienia Doradztwa Rolniczego Nr 1'2021 (103), Kierunki aktywności kół gospodyń wiejskich na przykładzie województwa podlaskiego.

² Red. Nauk. M. Halamska, Wiejskie organizacje pozarządowe, Warszawa 2008.

roku pracownicy Urzędu Gminy Kuźnica uczestniczyli w kilkunastu indywidualnych szkoleniach na określony temat. Były to szkolenia otwarte o ustalonej z góry dacie, miejscu oraz programie. Szkolenia takie sprzyjają wymianie doświadczeń wśród uczestników z różnych branż, wydziałów i organizacji. Dość powszechną formą szkoleń w ostatnich latach są też szkolenia online. I większość odbytych szkoleń odbyła się w takiej właśnie formie. Koszt szkoleń odbytych w 2023 roku przez pracowników Urzędu Gminy Kuźnica wyniósł 14 453,80 zł.

Ponadto, większość pracowników Urzędu Gminy Kuźnica uczestniczyła także w wyjeździe studyjnym. Podczas wyjazdu studyjnego uczestnicy poznali przykładowe rozwiązania stosowane w temacie odnawialnych źródeł energii i ekologii na przykładach wizytowanych obiektów rejonów Pomorza. Koszt operacji „Bądź EKO – ekologiczne źródła energii” wyniósł 45.000,00 zł, które Gmina Kuźnica uzyskała w drodze dofinansowania. Takie wyjazdy sprzyjają wymianie doświadczeń oraz pogłębiania wiedzy.

Sektor publiczny stanowi obecnie istotną rolę w zaspokajaniu potrzeb społecznych. Zarządzanie zasobami ludzkimi odgrywa we współczesnych świecie dość ważną rolę. Warunkuje ono sprawność działania pracowników administracji publicznej. Wykwalifikowana i specjalistyczna kadra stanowi o sukcesie lub porażce każdej organizacji.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYM SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

1. STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „SZLAK TATARSKI”

Gmina Kuźnica jest członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Szlak Tatarski” od dnia 12 czerwca 2008 r. Kilkunastoletnia działalność Stowarzyszenia zintegrowała gminy członkowskie, umocniła współpracę i uzewnętrzniła wspólne potrzeby i problemy oraz wypracowała wizje rozwoju obszaru i wymiany potencjałów w zakresie zadań przypisanych właściwości lokalnych grup działania przez dokumenty programowe Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. W wyniku ogłoszonych konkursów przez LGD „Szlak Tatarski” w 2023 r. Gmina Kuźnica pozyskała dofinansowanie na realizację projektów pn. :

- a) „Budowa ekologicznego placu zabaw przy Przedszkolu w Kuźnicy” w wysokości 70 000,00 zł

2. ZWIĄZEK GMIN WIEJSKICH WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Misją związku jest:

- a) Wyartykułowanie specyficznych potrzeb i uwarunkowań gmin wiejskich,
- b) Występowanie o ich uznanie,
- c) Uzyskanie wpływu na tworzenie prawa i decyzje w regionie w dziedzinach będących żywotnym interesem gmin wiejskich.

Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska oraz współdziałanie z gminami w zakresie działalności nad podniesieniem dobrobytu kulturalnego i materialnego gmin wiejskich³.

³<https://zgwwp.org.pl/o-zwiazku/misja-zwiazku/> 16.05.2022 r.

W 2021 r. odbyła się m.in. debata merytoryczna na temat Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2021 - 2027 w perspektywie budżetu UE i Umowy Partnerstwa, Krajowego Planu Odbudowy oraz Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej. Na spotkaniach związku omawiane są przez specjalistów tematy istotne dla JST, np. Planowane zmiany w finansowaniu JST. Jakimi będą źródła dochodów samorządów zapewniających realizację zadań własnych, szczególnie rozwojowych oraz zadań zleconych

3. ZWIĄZEK GMIN WIEJSKICH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich⁴.

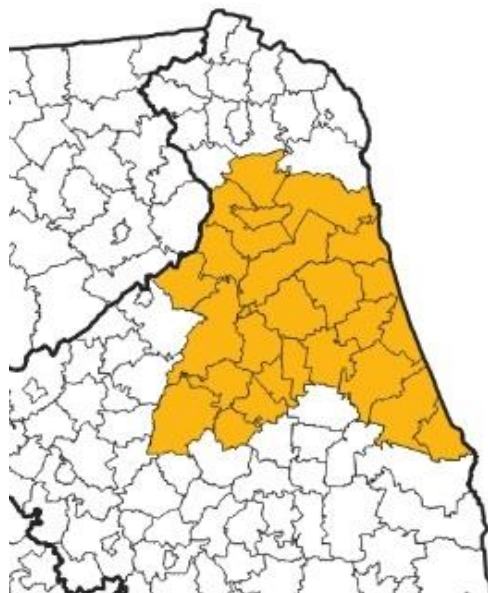
4. PARTNERSTWO AUGUSTOWSKO-BIEBRZAŃSKI PARK TURYSTYCZNY

Porozumienie terytorialne „Augustowsko – Biebrzański Park Turystyczny” powstało w 2020 roku w związku z planami rozwojowymi samorządów zlokalizowanych w obszarze oddziaływania Kanału Augustowskiego, Puszczy Augustowskiej i rzeki Biebrzy. Gmina Kuźnica jest członkiem Porozumienia od dnia 28 października 2020 r. - uchwała Rady Gminy Kuźnica z dnia 28.10.2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Kuźnica do Porozumienia Terytorialnego „Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny” oraz upoważnienia Wójta Gminy Kuźnica do zawarcia porozumienia.

⁴ <http://www.zgwrp.pl/stanowiska-zgromadzen-ogolnych-i-kongresow> 16.05.2022 r.

W skład partnerstwa wchodzi 28 samorządów województwa podlaskiego. W trakcie opracowywania niniejszego raportu diagnostycznego do porozumienia dołączyła Gmina Rajgród.

Mapa 3. Obszar porozumienia terytorialnego „Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny”

Źródło: Augustowsko-Biebrzański Park Turystyczny

Ogólnym celem funkcjonowania Partnerstwa jest rozwój współpracy na potrzeby rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru partnerstwa i całego województwa. W związku ze spójnością terytorialną w sferze turystycznej i środowiskowej oraz dużych terenach zagrożonych marginalizacją społeczno-gospodarczą, partnerstwo jest budowane w celu pobudzenia rozwoju turystyki, ochrony środowiska i pobudzenia aktywności społecznej i gospodarczej.

5. KLASTER ENERGII POWIATU SOKÓLSKIEGO

W 2021 r. Gmina Kuźnica przystąpiła do porozumienia Klastry Energii Powiatu Sokólskiego. W skład Klastra wchodzi: Gmina Kuźnica, Gmina Dąbrowa Białostocka, Gmina Janów, Gmina Nowy Dwór, Gmina Suchowola, Gmina Sidra, Powiat Sokółski, DOEKO Group Sp. z o.o. Założeniem przedsięwzięcia jest wspólne dążenie samorządów do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego poprzez, m.in. inwestycje w Odnawialne

Źródła Energii. W 2023 r. w ramach Klastra przygotowano wstępną analizę obszarów pod kątem budowy magazynów energii na sieciach niskiego i średniego napięcia, dokument dotyczący rozwoju spółdzielni energetycznych na terenie Klastra. Członkowie Klastra złożyli do Ministerstwa Rozwoju i Technologii wnioski dot. instalacji OZE realizowanych przez społeczności energetyczne – inwestycja B2.2.2 wsparcie przedinwestycyjne w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO) Inwestycja B2.2.2 pn. „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. Działanie A1.Rozwój istniejących Klastrow Energii. Poddziałanie A1b: rozwój istniejących klastrow energii (klastry z koncepcją rozwoju)”. Celem bezpośrednim Projektu jest: współdziałanie i dążenie przez przystępujące do niego Strony do osiągnięcia zwiększonego bezpieczeństwa energetycznego poprzez zmniejszenie energochłonności gospodarki oraz zwiększenie udziału źródeł OZE w miksie energetycznym i uniezależnienie się od zagranicznych dostaw paliw, ze szczególnym naciskiem na ograniczenie emisji zanieczyszczeń CO₂, poprzez racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do produkcji energii.

VIII. INNE ISTOTNE DZIAŁANIA WÓJTA

Wójt Gminy Kuźnica jest członkiem Powiatowej Rady Rynku Pracy w Sokółce od kilku lat. Rada rynku pracy jest gremium opiniujące – doradczym (z uprawnieniami stanowiącymi dotyczącymi niektórych kwestii Krajowego Funduszu Szkoleniowego na poziomie centrum) odpowiednio dla ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa oraz starosty powiatu. Głównym celem rady rynku pracy jest włączenie partnerów rynku pracy w proces zarządzania środkami Funduszu Pracy, programowania i monitorowania polityki rynku pracy odpowiednio na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym⁵. Tematyka posiedzeń dotyczyła ustawowych zadań Rady m.in.: opiniowania opracowanych kryteriów podziału środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce (PUP) na finansowanie zadań według programów dotyczących działań aktywizacyjnych, innych fakultatywnych zadań oraz sprawozdań z ich wykorzystania; oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy.

Wójt Gminy Kuźnica jest członkiem Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce. Rada społeczna zakładu opieki zdrowotnej to organ opiniodawczy dla właściciela ZOZ (czyli dla samorządu) oraz doradczy wobec kierownika ZOZ (czyli Dyrektora Szpitala). Główne zadanie rady polega na wydawaniu opinii dotyczących m.in. kupna nowego sprzętu medycznego, zmiany działalności, czy zmiany kierownika. Rada opiniuje też plany finansowe i inwestycyjne placówki, dotacje oraz podział zysku.

⁵ <https://sokolka.praca.gov.pl/rynek-pracy/powiatowa-rada-ryнку-pracy>, 24.05.2022 r.

IX. PODSUMOWANIE

Celem sporządzenia niniejszego raportu było dokonanie podsumowania działalności wójta w roku poprzedzającym jego złożenie. W raporcie przedstawiono analizę sytuacji finansowej Gminy Kuźnica jak również wskazano przedsięwzięcia na których finansowanie Gmina Kuźnica pozyskiwała środki zewnętrzne. W sposób syntetyczny przedstawiona została analiza najważniejszych zadań Urzędu Gminy Kuźnica jak również jednostek organizacyjnych Gminy. Rok 2022 okazał się dobrym rokiem jeśli chodzi o przeznaczanie środków na poprawę stanu infrastruktury drogowej oraz infrastruktury społecznej. Dobiegają końca inwestycje już rozpoczęte, startują nowe, przygotowywane są przetargi oraz dokumentacja techniczna z myślą o kolejnych latach. Przebudowa infrastruktury drogowej, inwestycje w ochronę środowiska, przestrzeń publiczną, w rozwój bazy oświatowej to tylko fragment większej całości. Gmina nie tylko przeznaczająca coraz większą pulę środków na pokrycie nową nawierzchnią kolejnych dróg gminnych, ale również partycypuje w remontach dróg powiatowych.

Priorytety, takie jak m.in. poprawa warunków bytowych mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury, modernizacja oświetlenia inwestycje w oświatę oraz OZE. Gmina Kuźnica w sposób ciągły realizuje z budżetu gminy oraz przy wsparciu środków zewnętrznych projekty, które przyczyniają się do wzrostu poziomu życia i zadowolenia mieszkańców gminy.

Miniony rok to czas intensywnej i efektywnej pracy prowadzącej do dalszego rozwoju Gminy, zarówno w wymiarze poprawy infrastruktury drogowej, jak i społecznej. Wójt i Rada Gminy wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, stawiając czoła trudnemu wyzwaniu poprawy warunków życia. Wyzwanie to jest ogromne m.in. ze względu na kryzys migracyjny, wojnę na Ukrainie czy rosnące ceny, ale w sposób strategiczny i przemyślany dąży się do ich realizacji. Głównym celem na najbliższe lata jest kontynuowanie powyższych zadań na równie wysokim poziomie.

X. WYKAZ SKRÓTÓW

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
UG Kuźnica	Urząd Gminy Kuźnica
GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy
GOKiS	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kuźnicy
ZGKiM	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy
GPWRwGK	Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kuźnica
GKRPAorazPN	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
GPPiRPA	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
USC	Urząd Stanu Cywilnego w Kuźnicy
PGN	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kuźnica
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RPOWP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego
OZE	Odnawialne Źródła Energii
UE	Unia Europejska
ZGW RP	Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospoliej Polskiej
KPPSP w Sokółce	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce
PDOF	Podatek dochodowy od osób fizycznych
WPF	Wieloletnia Prognoza Finansowa
MPWiK w Sokółce	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce
DPS	Dom Pomocy Społecznej
SP	Szkoła Podstawowa
gm.	gmina
jst	jednostki samorządu terytorialnego

KGW	Koło Gospodyń Wiejskich
FASD	Spektrum Alkoholowych Uszkodzeń Płodu FASD
FAS	Alkoholowy Zespół Płodowy